

EBA/GL/2017/11

21/03/2018

Iránymutatás

a belső irányításról

1. Megfelelés és beszámolási kötelezettségek

Az iránymutatások jogállása

1. Az e dokumentumban szereplő iránymutatásokat az EBH az 1093/2010/EU rendelet ¹ 16. cikkének rendelkezéseivel összhangban adta ki. Az 1093/2010/EU rendelet 16. cikkének (3) bekezdése szerint az illetékes hatóságok és pénzügyi intézmények minden erőfeszítést megtesznek azért, hogy megfeleljenek az iránymutatásoknak.
2. Az iránymutatások rögzítik az EBH álláspontját azzal kapcsolatban, hogy mi a megfelelő felügyeleti gyakorlat a Pénzügyi Felügyeleték Európai Rendszerében, és miként kell alkalmazni az uniós jogot egy adott területen belül. Az 1093/2010/EU rendelet 4. cikkének (2) bekezdésében meghatározott, az iránymutatások hatálya alá tartozó illetékes hatóságok azzal tesznek eleget az iránymutatásnak, hogy megfelelően beépítik azt saját felügyeleti gyakorlataikba (pl. saját jogi kereteik vagy felügyeleti folyamataik módosításával), beleértve azokat az eseteket is, ahol az iránymutatás elsősorban intézményekre vonatkozik.

Adatszolgáltatási követelmények

3. Az 1093/2010/EU rendelet 16. cikkének (3) bekezdése értelmében az egyes illetékes hatóságok 21/05/2018-ig kötelesek értesíteni az EBH-t arról, hogy megfelelnek-e vagy meg kívánják-e felelni ennek az iránymutatásnak, és ha nem, úgy tájékoztatniuk kell az EBH-t a meg nem felelés indokairól. Amennyiben a fenti határidőig ilyen értesítés nem érkezik, az EBH úgy tekinti, hogy a szóban forgó illetékes hatóság nem felel meg az iránymutatásnak. Az értesítéseket „EBA/GL/2017/11” hivatkozással az EBH honlapján szereplő formanyomtatványon kell megküldeni a compliance@eba.europa.eu címre. Az értesítéseket olyan személyek nyújthatják be, akik megfelelő felhatalmazással rendelkeznek arra nézve, hogy illetékes hatóságuk nevében nyilatkozzanak annak megfeleléséről. Az EBH-nak a megfeleléssel kapcsolatban bekövetkező bármely változást is be kell jelenteni.
4. Az értesítéseket a 16. cikk (3) bekezdésével összhangban közzéteszik az EBH honlapján.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 1093/2010/EU rendelete (2010. november 24.) az európai felügyeleti hatóság (Európai Bankhatóság) létrehozásáról, a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/78/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 331., 2010.12.15., 12. o.).

2. Tárgy, alkalmazási kör és fogalommeghatározások

Tárgy

5. A jelen iránymutatás azokat a belső irányítási rendszereket, folyamatokat és mechanizmusokat határozza meg, amelyeket a hitelintézeteknek és befektetési vállalkozásoknak a 2013/36/EU irányelv² 74. cikke (1) bekezdésével összhangban végre kell hajtaniuk, az intézmény prudens irányításának biztosítása érdekében .

Címzettek

6. Az iránymutatás címzettjei a 2013/575/EU rendelet³ 4. cikke (1) bekezdésének 40. pontjában meghatározott illetékes hatóságok – beleértve az Európai Központi Bankot – az 1024/2013/EU rendelet által rájuk ruházott feladatokkal kapcsolatos kérdések vonatkozásában, valamint az 575/2013/EU rendelet 4. cikke (1) bekezdésének 3. pontjában meghatározott intézmények.

Alkalmazási kör

7. A jelen iránymutatást az intézmények irányítási rendszerével összefüggésben kell alkalmazni, beleértve azok szervezeti struktúráját és az annak megfelelő felelősségi köröket, a fennálló vagy esetlegesen felmerülő kockázatok azonosítására, kezelésére, monitoringjára és jelentésére szolgáló eljárásokat, valamint a belső kontroll rendszert.
8. Az iránymutatás célja, hogy bármely konkrét struktúra támogatása nélkül valamennyi létező irányítási struktúrára vonatkozzon. Az iránymutatás nem érinti a nemzeti társasági jog szerinti általános hatáskörmegosztást. Ennek megfelelően az iránymutatást az alkalmazott irányítási struktúrától (egy és/vagy két testületből álló irányítási struktúra és/vagy egyéb struktúra) függetlenül valamennyi tagállamban alkalmazni kell. A 2013/36/EU irányelv 3. cikke (1) bekezdésének 7. és 8. pontjában meghatározott vezető testületet úgy kell tekinteni, mint amely irányítási (ügyvezetői) és felügyeleti (nem ügyvezetői) funkciókat is ellát⁴.
9. Az „irányítási jogkörrel rendelkező vezető testület” és a „felügyeletijogkörrel rendelkező vezető testület” kifejezéseket a jelen iránymutatás úgy használja, hogy közben egyetlen konkrét irányítási struktúrára sem utal, továbbá az irányítási (ügyvezetői) és felügyeleti (nem

² Az Európai Parlament és a Tanács 2013/36/EU irányelve (2013. június 26.) a hitelintézetek tevékenységéhez való hozzáférésről és a hitelintézetek és befektetési vállalkozások prudenciális felügyeletéről, a 2002/87/EK irányelv módosításáról, a 2006/48/EK és a 2006/49/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 176, 2013.6.27., 338. o.).

³ Az Európai Parlament és a Tanács 575/2013/EU rendelete (2013. június 26.) a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 176, 2013.6.27., 1–337. o.).

⁴ Lásd még a 2013/36/EU irányelv (56) preambulumbekzdését.

ügyvezetői) feladatokra történő hivatkozást úgy kell érteni, mint amely a nemzeti joggal összhangban a szóban forgó feladatért felelős testületekre vagy vezető testületi tagokra vonatkozik. Ezen iránymutatás átültetésekor az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük saját nemzeti társasági jogukat, és szükség esetén meg kell határozniuk, hogy a szóban forgó feladatok a vezető testület mely szervére vagy tagjaira vonatkoznak.

10. Azokban a tagállamokban, amelyekben a vezető testület részben vagy teljes egészében egy személyt vagy belső irányító szervet (például vezérigazgatót (CEO), vezetői csapatot vagy végrehajtó bizottságot) hatalmaz fel az ügyvezetői feladatok ellátására, az említett ügyvezetői feladatokat e felhatalmazás alapján ellátó személyeket úgy kell tekinteni, mint akik a vezető testület irányítási jogköreit ellátó személyek. A jelen iránymutatás alkalmazásában az irányítási jogkörrel rendelkező vezető testületet úgy kell érteni, mint amely magában foglalja a – jelen iránymutatásban meghatározott – ügyvivő testület tagjait vagy a vezérigazgatót, még akkor is, ha a nemzeti jog szerint hivatalosan nem jelölték vagy nevezték ki az intézmény irányító szervének vagy szerveinek tagjává/tagjaivá.
11. Azokban a tagállamokban, amelyekben egyes felelősségi köröket a vezető testület helyett a részvényesek, az intézmény tagjai vagy tulajdonosai gyakorolnak, az intézményeknek biztosítaniuk kell, hogy e felelősségi körök és az azokhoz tartozó döntések a lehetséges mértékben összhangban álljanak a vezető testületre vonatkozó iránymutatásokkal.
12. A vezérigazgató (CEO), a pénzügyi igazgató (CFO) és a kulcsfontosságú funkciót ellátó személy jelen iránymutatás szerinti fogalom meghatározása pusztán funkcionális célokat szolgál, és nem jelenti az e tisztségviselők kinevezését vagy az ilyen pozíciók létrehozását, ha azt a vonatkozó uniós vagy nemzeti jog egyébként nem írja elő.
13. Az intézményeknek teljesíteniük, az illetékes hatóságoknak pedig biztosítaniuk kell, hogy az intézmények a 2013/36/EU irányelv 109. cikkében megállapított alkalmazási szintnek megfelelően egyedi, összevont vagy szubkonszolidált alapon feleljenek meg a jelen iránymutatásnak.

Fogalom meghatározások

14. Eltérő rendelkezés hiányában az iránymutatás a 2013/36/EU irányelvben használt és meghatározott fogalmakat azzal egyező módon értelmezik. Ezen túlmenően jelen iránymutatások alkalmazásában a következő fogalmak az alábbi jelentéssel bírnak:

Kockázati étvág

a kockázat azon aggregált szintje és típusai, amelyeket valamely intézmény stratégiai céljainak megvalósítása érdekében, kockázatviselési kapacitásának keretein belül, üzleti modelljével összhangban hajlandó vállalni.

Kockázatviselési kapacitás	az a maximális kockázati szint, amelyet egy intézmény tőkealapja, kockázatkezelési és -kontroll képessége, valamint a szabályozási korlátok függvényében vállalni képes.
Kockázati kultúra	valamely intézmény kockázattudatosságával, kockázatvállalásával és kockázatkezelésével kapcsolatos normái, hozzáállása és magatartása, valamint a kockázatokkal kapcsolatos döntéseket alakító kontrollok. A kockázati kultúra befolyásolja a vezetőség és a munkavállalók napi tevékenységük során hozott döntéseit, és hatással van az általuk vállalt kockázatokra.
Intézmények	az 575/2013/EU rendelet 4. cikke (1) bekezdésének 1. illetve 2. pontjában meghatározott hitelintézetek és a befektetési vállalkozások.
Munkatársak	valamely intézménynél és a konszolidációs körbe tartozó leányvállalatainál dolgozó valamennyi munkavállaló, a 2013/36/EU irányelv hatálya alá nem tartozó leányvállalatokat is beleértve, valamint az irányítási jogkörrel és a felügyeleti jogkörrel rendelkező vezető testület összes tagja.
Vezérigazgató (CEO)	valamely intézmény teljes üzleti tevékenységének vezetéséért és irányításáért felelős személy.
Pénzügyi igazgató (CFO)	a következő tevékenységek irányításáért teljes mértékben felelős személy: pénzügyi erőforrások kezelése, pénzügyi tervezés és pénzügyi beszámolás.
A belső kontroll-funkciók vezetői	, a független kockázatkezelési a megfelelőség biztosítási és a belső ellenőrzési funkciók napi működének tényleges irányításáért felelős, a hierarchia legmagasabb fokán álló személyek.
Kulcsfontosságú funkciót ellátó személyek	<p>olyan személyek, akik jelentős befolyást gyakorolnak az intézmény irányítására, de akik nem tagjai a vezető testületnek, és nem vezérigazgatók. Ide tartoznak a belső kontroll-funkcióik vezetői és a pénzügyi igazgató, amennyiben nem tagjai a vezető testületnek és – amennyiben az intézmények kockázati alapú megközelítéssel akként azonosítják őket – a kulcsfontosságú funkciót ellátó egyéb személyek.</p> <p>A kulcsfontosságú funkciót ellátó személyek közé tartozhatnak még a jelentős üzletágak, az Európai Gazdasági Térség/Európai Szabadkereskedelmi Társulás területén található fióktelepek, a harmadik országban található leányvállalatok és egyéb belső funkciók vezetői.</p>
Prudenciális konszolidáció	a 2013/36/EU irányelvben, valamint az 575/2013/EU rendeletben meghatározott prudenciális szabályoknak konszolidált vagy szubkonszolidált alapon, az 575/2013/EU rendelet 1. része 2.

címének 2. fejezetével összhangban történő alkalmazása. A prudenciális konszolidáció kiterjed valamennyi leányvállalatra, amely az 575/2013/EU rendelet 4. cikkének 3. illetve 26. pontjában meghatározott intézmény vagy pénzügyi vállalkozás, és kiterjedhet még az említett rendelet 2. cikkének (18) bekezdésében meghatározott, az EU-ban és azon kívül létrehozott járulékos vállalkozásokra.

Konszolidáló intézmény	az az intézmény, amelynek az 575/2013/EU rendelet 1. része 2. címének 2. fejezetével összhangban az összevont helyzet alapján teljesítenie kell a prudenciális követelményeket.
Jelentős intézmények	a 2013/36/EU irányelv 131. cikkében meghatározott intézmények (globálisan rendszerszinten jelentős intézmények és egyéb rendszerszinten jelentős intézmények), valamint adott esetben az illetékes hatóság vagy nemzeti jogszabály által az intézmény méretének, belső szervezetének, valamint az intézmény tevékenységei jellegének, nagyságrendjének és összetettségének értékelése alapján jelentősnek minősített intézmények.
Jegyzett CRD intézmények	olyan intézmények, amelyek pénzügyi eszközét a 2014/65/EU irányelv ⁵ 4. cikkének 21. és 22. pontjában meghatározott szabályozott piacon vagy multilaterális kereskedési rendszerben egy vagy több tagállamban fogalmazzák.
Részvényes	az intézményben részesedéssel rendelkező személy, vagy az intézmény jogi formájától függően az intézmény egyéb tulajdonosai vagy tagjai.
Igazgatói tisztség	az intézmény vagy más szervezet vezető testületének tagjaként betöltött tisztség.

ÁtültetésAlkalmazás időpontja

15. A jelen iránymutatás 2018. június 30-tól alkalmazandó.

Hatályon kívül helyezés

16. Az EBH belső irányításról szóló 2011. szeptember 27-i iránymutatása (GL 44) 2018. június 30-tól hatályát veszti.

⁵ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/65/EU irányelve (2014. május 15.) a pénzügyi eszközök piacairól, valamint a 2002/92/EK irányelv és a 2011/61/EU irányelv módosításáról (HL L 173, 2014.6.12., 349. o.).

3. Iránymutatás

I. cím – Arányosság

17. A 2013/36/EU irányelv 74. cikkének (2) bekezdésében meghatározott arányossági elv célja annak biztosítása, hogy a belső irányítási rendszer a jogszabályi követelmények célkitűzéseinek hatékony megvalósítása érdekében legyen összhangban az intézmény egyedi kockázati profiljával és üzleti modelljével.
18. Belső irányítási rendszereik kialakítása és működtetése során az intézményeknek figyelembe kell venniük a méretüket, belső szervezetüket, valamint tevékenységeik összetettségét. A jelentős intézményeknek kifinomultabb irányítási rendszerekkel kell rendelkezniük, míg a kisebb és kevésbé összetett intézmények egyszerűbb irányítási rendszereket is alkalmazhatnak.
19. Az arányosság elvének alkalmazása céljából és a követelmények megfelelő alkalmazása biztosítása érdekében az intézményeknek és az illetékes hatóságoknak az alábbi kritériumokat kell figyelembe venniük:
 - a. az intézmény és a prudenciális konszolidáció körébe tartozó leányvállalatai a mérlegfőösszeg alapján megállapított mérete;
 - b. az intézmény földrajzi jelenléte, valamint tevékenységeinek nagyságrendje minden egyes joghatóságra vonatkozóan;
 - c. az intézmény jogi formája, beleértve azt is, hogy az intézmény csoport tagja-e, és ha igen, a csoportra vonatkozó arányossági értékelés;
 - d. az intézmény jegyzett-e vagy sem;
 - e. az intézmény rendelkezik-e engedéllyel arra, hogy a tőkekövetelmények mérésére belső modelleket használjon (például belső minősítésen alapuló módszer);
 - f. az intézmény által folytatott engedélyezett tevékenységek és szolgáltatások típusa (például lásd még a 2013/36/EU irányelv 1. mellékletét és 2014/65/EU irányelv 1. mellékletét);
 - g. az alapvető üzleti modell és stratégia; az üzleti tevékenységek jellege és összetettsége, valamint az intézmény szervezeti struktúrája;

- h. az intézmény kockázati stratégiája, kockázati étvágyi étvágya és aktuális kockázati profilja, figyelembe véve a SREP tőkeértékelés és a SREP likviditási értékelés eredményét;
- i. az intézmény tulajdonosi és finanszírozási struktúrája;
- j. ügyfelek jellege (példáullakossági, vállalati, intézményi, kisvállalkozások, közintézmények), valamint a termékek vagy szerződések összetettsége;
- k. kiszervezett tevékenységek és az értékesítési csatornák; valamint
- l. a meglévő információtechnológiai (IT) rendszerek, beleértve az üzletfolytonossági rendszereket és az e területhez tartozó tevékenységek kiszervezését.

II. cím – A vezető testület és a bizottságok szerepe és összetétele

1 A vezető testület szerepe és felelősségi körei

- 20. A 2013/36/EU irányelv 88. cikkének (1) bekezdésével összhangban az intézménnyel kapcsolatban a vezető testület viseli a végső és általános felelősséget, valamint meghatározza az intézményen belüli, az intézmény hatékony és prudens vezetését biztosító irányító rendszereket, felügyeli azok végrehajtását, és elszámoltatható azért.
- 21. A vezető testület feladatait egyértelműen meg kell határozni, és különbséget kell tenni az irányítási (ügyvezetői) és felügyeleti (nem ügyvezetői) funkciók között. A vezető testület felelősségi köreit és kötelezettségeit egy, a vezető testület által jóváhagyott írásos dokumentumban kell leírni.
- 22. A vezető testület minden tagjának teljes mértékben tisztában kell lennie a vezető testület struktúrájával és felelősségi köreivel, valamint a vezető testület és annak bizottságai különböző funkciói közötti feladatmegosztással. A megfelelő fékek és ellensúlyok érvényesítésének érdekében a vezető testület általi döntéshozatalt nem befolyásolhatja egyetlen személy vagy a tagok egy kis részhalmaza. A vezető testületnek irányítási és felügyeleti funkciójának eredményesen kell együttműködnie. Mindkét funkciónak kellő információt kell egymás rendelkezésére bocsátania ahhoz, hogy saját feladatait kellően el tudja látni.
- 23. A vezető testület feladatai az alábbiak meghatározására, jóváhagyására és alkalmazásának felügyeletére is kiterjednek:
 - a. az intézmény átfogó üzleti stratégiája és főbb irányvonalai az alkalmazandó jogi és szabályozói keretrendszeren belül, figyelembe véve az intézmény hosszú távú pénzügyi érdekeit és fizetőképességét;

- b. az általános kockázati stratégia, beleértve az intézmény kockázati étvágát és kockázatkezelési rendszerét, valamint az annak biztosítását szolgáló intézkedéseket, hogy a vezető testület elegendő időt fordítson a kockázatokkal kapcsolatos ügyekre;
- c. megfelelő és eredményes belső irányítási és belső kontroll-rendszer, amely magában foglal egy egyértelmű szervezeti struktúrát és feladatai ellátásához elegendő hatáskörrel, forrásokkal, kompetenciákkal rendelkező, jól működő független belső kockázatkezelési, megfelelési biztosítási és belső ellenőrzési (audit) funkciót ;
- d. az intézmény kockázatait kellő mértékben fedező belső tőke és szabályozói tőke összege, fajtája és eloszlása;
- e. az intézmény likviditáskezelési céljai;
- f. a 2013/36/EU irányelv 92–95. cikkében megállapított javadalmazási alapelveknek és a 2013/36/EU irányelv 74. cikkének (3) bekezdése és 75. cikkének (2) bekezdése szerinti, megbízható javadalmazási politikákról szóló EBH-iránymutatásoknak megfelelő javadalmazási politika ⁶;
- g. annak biztosítását szolgáló rendelkezések, hogy hatékonyan végezzék a vezető testület egyéni és kollektív alkalmasságának értékelését, hogy a vezető testület összetétele és utánpótlás-tervezése megfelelő legyen, és a vezető testület hatékonyan lássa el funkcióit⁷;
- h. kulcsfontosságú funkciót ellátó személyek kiválasztási és alkalmasság-értékelési folyamata⁸;
- i. a vezető testület egyes – amennyiben létrehozásra kerültek - bizottságainak belső működését biztosító rendelkezések, amelyek részletezik az alábbiakat:
 - i. az egyes bizottságok szerepe, összetétele és feladatai;
 - ii. megfelelő információáramlás, beleértve az ajánlások és következtetések dokumentációját, valamint az egyes bizottságok és a vezető testület, az illetékes hatóságok, valamint az egyéb felek közötti jelentéstételi útvonalak;

⁶ a 2013/36/EU irányelv 74. cikkének (3) bekezdésében és 75. cikkének (2) bekezdésében meghatározott megbízható javadalmazási politikákról, valamint az 575/2013/EU rendelet 450. cikke szerinti nyilvánosságra hozatalról szóló EBH-iránymutatások (EBA/GL/2015/22).

⁷ Lásd még az ESMA és az EBH közös iránymutatását: „A 2013/36/EU irányelv és a 2014/65/EU irányelv szerinti vezető testületi tagok és kulcsfontosságúfunkciót ellátó személyek alkalmasságának értékelése”.

⁸ Lásd még az ESMA és az EBH közös iránymutatását: „A 2013/36/EU irányelv és a 2014/65/EU irányelv szerinti vezető testületi tagok és kulcsfontosságúfunkciót ellátó személyek alkalmasságának értékelése”.

- j. a jelen iránymutatás 9. szakaszával összhangban álló kockázati kultúra, amely hatást gyakorol az intézmény kockázattudasságára és kockázatvállalási magatartására;
 - k. a 10. szakasznak megfelelő, a felelősségteljes és etikus magatartást elősegítő vállalati kultúra és értékek, beleértve a magatartási kódexet vagy más hasonló dokumentumot;
 - l. az érdekkonfliktusok kezelésére vonatkozó intézményi szintű, politika a 11. szakasszal összhangban, valamint az érdekkonfliktusok kezelésére vonatkozó munkatársi szintűpolitika a 12. szakasszal összhangban; továbbá
 - m. a számviteli és a pénzügyi beszámolási rendszerek integritásának biztosítását célzó rendelkezések, beleértve a pénzügyi és működési kontrollokat és a jogszabályoknak és a vonatkozó standardoknak való megfelelést.
24. A vezető testület felügyeli a nyilvánosságra hozatal és a külső érdekelt felekkel és illetékes hatóságokkal folytatott kommunikáció folyamatát.
25. A vezető testület valamennyi tagját tájékoztatni kell az intézmény összes tevékenységéről, pénzügyi és kockázati helyzetéről, figyelembe véve a gazdasági környezetet, valamint azokról a döntésekről, amelyek jelentős hatást gyakorolnak az intézményre.
26. A vezető testület tagjai felelősek lehetnek az V. cím 19.1. szakaszában említett valamely belső kontroll-funkcióért, amennyiben a szóban forgó tag nem rendelkezik egyéb megbízásokkal, amelyek befolyásolhatják belső kontroll tevékenységét és a belső kontroll funkció függetlenségét.
27. A vezető testület nyomon követi, rendszeresen felülvizsgálja a 23. és 24. bekezdésben felsorolt felelősségi körökre vonatkozó folyamatokat, stratégiákat és politikákat és kezeli azok működtetése kapcsán megállapított gyengeségeket. A belső irányítási keretet és annak működtetését rendszeres időközönként felül kell vizsgálni és frissíteni kell, figyelembe véve az I. cím alatt kifejtett arányossági elvet. Részletesebb felülvizsgálatra akkor van szükség, ha az intézményt jelentős változások befolyásolják.

2 A vezető testület irányítási funkciói

28. Az irányítási jogkörrel rendelkező vezető testületnek aktívan szerepet kell vállalnia az intézmény üzleti tevékenységében, döntéseit pedig szilárd és megalapozott módon kell meghoznia.
29. Az irányítási jogkörrel rendelkező vezető testület felel a vezető testület által meghatározott stratégiák végrehajtásáért, és rendszeresen megvitatja e stratégiák végrehajtását és megfelelőségét a felügyeleti jogkörrel rendelkező vezető testülettel. Az operatív végrehajtást az intézmény vezetősége is elvégezheti.

30. Az irányítási jogkörrel rendelkező vezető testület a mérlegelési jogkörének gyakorlásakor és döntéshozatalakor konstruktívan megvitatja és kritikusan megvizsgálja kapott javaslatokat, magyarázatokat és információkat. Az irányítási jogkörrel rendelkező vezető testület átfogó jelentést készít, továbbá rendszeresen és szükség esetén, indokolatlan késedelem nélkül tájékoztatja a felügyeleti jogkörrel rendelkező vezető testületet egy adott helyzet mérlegeléséhez szükséges tényekről, az intézményt érintő vagy potenciálisan érintő kockázatokról és fejleményekről, például üzleti tevékenységgel és a vállalt kockázatokkal kapcsolatos lényegi döntésekről, az intézmény gazdasági és üzleti környezetének, likviditásának és stabil tőkealapjának értékeléséről, valamint a jelentős kockázati kitétségeinek értékeléséről.

3 A vezető testület felügyeleti funkciói

31. A felügyeleti jogkörrel rendelkező vezető testület tagjainak feladatai közé tartozik az intézmény stratégiájának nyomon követése és konstruktív vitatása.
32. A nemzeti jog sérelme nélkül, az ESMA és az EBH közös, „A 2013/36/EU irányelv és a 2014/65/EU irányelv szerinti vezető testületi tagok és kulcsfontosságú funkciókat ellátó személyek alkalmasságának értékelése” című iránymutatásainak 9.3. szakaszában foglalt rendelkezések értelmében a felügyeleti jogkörrel rendelkező vezető testületnek független tagokat is magában kell foglalnia.
33. Az alkalmazandó nemzeti társasági jog szerinti feladatok sérelme nélkül a felügyeleti jogkörrel rendelkező vezető testület:
- ellenőrzi és monitorozza a vezetői döntéshozatalt, továbbá hatékonyan felügyeli az irányítási jogkörrel rendelkező vezető testületet, beleértve a testület egyéni és kollektív teljesítményének, valamint az intézmény stratégiája és céljai végrehajtásának nyomon követését és alapos vizsgálat alá vételét;
 - konstruktívan megvitatja és kritikusan megvizsgálja az irányítási jogkörrel rendelkező vezető testület javaslatait és az általa nyújtott információkat, valamint döntéseit;
 - figyelembe véve az I. címben megállapított arányossági elvet, n ellátja a kockázati bizottság, a javadalmazási bizottság és a jelölőbizottság kötelezettségeit és feladatait, amennyiben külön ilyen bizottságokat nem hoztak létre;
 - biztosítja és rendszeres időközönként értékeli az intézmény belső irányítási rendszerének eredményességét, és megteszi a megfelelő lépéseket a feltárt hiányosságok kezelésére;
 - ellenőrzi és monitorozza, hogy következetesen valósítják-e meg az intézmény stratégiai célkitűzéseit, szervezeti struktúráját és kockázati stratégiáját, beleértve a kockázati étvágyat és kockázatkezelési rendszert, valamint egyéb politikáit (például javadalmazási politika) és a nyilvánosságra hozatali rendszert;

- f. nyomon követi, hogy az intézmény kockázati kultúráját következetesen valósítsák meg;
- g. ellenőrzi a magatartási vagy hasonló kódex, továbbá a potenciális érdekkonfliktusok azonosítását, kezelését és mérséklését célzó hatékony szabályzatok elkészítését és alkalmazását;
- h. ellenőrzi a pénzügyi információs és beszámolási rendszerek integritását, valamint a belső kontroll rendszert, beleértve a hatékony és prudens s kockázatkezelési rendszert is;
- i. biztosítja, hogy a belső kontroll funkciók vezetői képesek legyenek önállóan eljárni, és az egyéb belső testületek, üzletágak vagy szervezeti egységek felé fennálló beszámolási kötelezettségüktől függetlenül hangot adhassanak aggályaiknak, és adott esetben közvetlenül figyelmeztethessék a felügyeleti jogkörrel rendelkező vezető testületet, amikor a kockázatok kedvezőtlen alakulása érinti vagy érintheti az intézményt; valamint
- j. amennyiben a szervezetnél léteznek ilyen bizottságok a kockázati és az audit bizottság előzetes bevonásával nyomon követi a belső ellenőrzési terv végrehajtását,.

4 A vezető testület elnökének szerepe

- 34. A vezető testület elnöke irányítja a vezető testületet, hozzájárul a vezető testületen belüli, valamint a vezető testület és amennyiben létrehozásra kerültek, annak bizottságai közötti hatékony információáramláshoz, és felel annak hatékony általános működéséért.
- 35. Az elnök ösztönzi és elősegíti a nyílt és kritikus vitát, és biztosítja, hogy az eltérő véleményeket a döntéshozatali eljárás keretében kifejezésre lehessen juttatni és meg lehessen vitatni.
- 36. Általános elv, hogy a vezető testület elnökének olyan személynek kell lennie, aki nem ügyvezető tag. Amennyiben az elnök ügyvezetői feladatokat is elláthat, az intézménynek olyan intézkedéseket kell bevezetnie, amelyekkel enyhíti az intézmény fékeire és ellensúlyaira gyakorolt káros hatást (például vezető igazgatósági tag vagy rangidős független igazgatósági tag kinevezésével vagy azzal, ha a felügyeleti jogkörrel rendelkező vezető testületen belül nagyobb a nem ügyvezető tagok aránya). Különösen a 2013/36/EU irányelv 88. cikke (1) bekezdésének e. pontjával összhangban valamely intézményben a felügyeleti jogkörrel rendelkező vezető testület elnöke nem töltheti be egyidejűleg ugyanazon intézményen belül a vezérigazgatói funkciót, kivéve ha ezt az intézmény megindokolja, és az illetékes hatóságok engedélyezték.
- 37. Az elnök állapítja meg az ülések napirendjét, és biztosítja, hogy a stratégiai kérdések megvitatása elsőbbséget élvezzen. Az elnök biztosítja, hogy a vezető testület döntéseit prudens és megalapozott módon hozza meg, és hogy a dokumentumok és információk már kellő idővel az ülés előtt rendelkezésre álljanak.

38. A vezető testület elnöke hozzájárul a vezető testület tagjai közötti egyértelmű feladatmegosztáshoz, valamint a közöttük fennálló hatékony információáramláshoz, lehetővé téve ezáltal, hogy a felügyeleti jogkörrel rendelkező vezető testület tagjai konstruktívan járuljanak hozzá a vitákhoz, és szavazataikat prudens és megalapozott módon adják le.

5 A felügyeleti jogkörrel rendelkező vezető testület bizottságai

5.1 Bizottságok felállítása

39. A 2013/36/EU irányelv 109. cikkének (1) bekezdésével összhangban, a 2013/36/EU irányelv 76. cikkének (3), 88. cikkének (2) és 95. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben, valamennyi – az egyéni, szubkonsolidált és konsolidált szintet figyelembe véve – jelentősnek minősülő intézmény köteles kockázati, jelölő-⁹ és javadalmazási¹⁰ bizottságot létrehozni, amely tanácsot ad a felügyeleti jogkörrel rendelkező vezető testületnek, és előkészíti annak döntéseit. A nem jelentős intézmények – beleértve azt is, ha egy szubkonsolidált vagy konsolidált szinten jelentős intézmény prudenciális konszolidációjának körébe tartoznak – nem kötelesek ilyen bizottságokat felállítani.
40. Amennyiben nem hoznak létre kockázati vagy jelölőbizottságot, a jelen iránymutatásokban az ezekre a bizottságokra történő hivatkozást úgy kell értelmezni, mint amely a felügyeleti jogkörrel rendelkező vezető testületre vonatkozik, figyelembe véve az I. címben meghatározott arányossági elvet.
41. Az intézmények – a jelen iránymutatás I. címe alatt megállapított kritériumok figyelembe vételével – egyéb bizottságokat (például etikai, fegyelmi és megfelelőség biztosítási bizottságot) is létrehozhatnak.
42. Az intézményeknek gondoskodniuk kell a kötelezettségek és feladatok a vezető testület szakbizottságai közötti egyértelmű hozzárendeléséről és megosztásáról.
43. Minden bizottságnak rendelkeznie szükséges a felügyeleti jogkörrel rendelkező vezető testülettől kapott, a felelősségi köreit tartalmazó írásos megbízással, és megfelelő munkaeljárásokat kell kidolgoznia.
44. A bizottságok meghatározott területeken támogatják a felügyeleti funkciót, és elősegítik a megfelelő belső irányítási rendszer kialakítását és működtetését. A feladatok bizottságokra történő átruházása semmilyen módon nem mentesíti a felügyeleti jogkörrel rendelkező vezető testületet feladatainak és kötelezettségeinek kollektív módon történő teljesítése alól.

⁹ Lásd még az ESMA és az EBH közös iránymutatását: „A 2013/36/EU irányelv és a 2014/65/EU irányelv szerinti vezető testületi tagok és kulcsfontosságú funkciókat ellátó személyek alkalmasságának értékelése”.

¹⁰ A javadalmazási bizottság tekintetében kérjük, olvassa el a helyálló javadalmazási gyakorlatokról szóló EBH-iránymutatást.

5.2 A bizottságok összetétele¹¹

45. Elnökként valamennyi bizottságot a vezető testület objektív véleménynyilvánításra képes nem ügyvezető tagja vezetii az.
46. A felügyeleti jogkörrel rendelkező vezető testület független tagjai¹² aktív szerepet vállalnak a bizottságok munkájában.
47. Amennyiben valamely bizottságot a 2013/36/EU irányelv vagy a nemzeti jog szerint kell létrehozni, akkor annak legalább három tagból kell állnia.
48. Az intézményeknek – a vezető testület méretét és a felügyeleti jogkörrel rendelkező vezető testület független tagjainak számát figyelembe véve – biztosítaniuk kell, hogy a bizottságok tagjai ne egyezzenek meg egy másik bizottság tagjaival.
49. Az intézményeknek meg kell fontolniuk a bizottsági elnökök és tagok alkalmankénti rotálásának lehetőségét, figyelembe véve egyedi tapasztalatukat, tudásukat és készségeiket, amelyek e bizottságok számára egyénileg vagy kollektív módon szükségesek.
50. A kockázati és a jelölőbizottságot az érintett intézmény felügyeleti jogkörrel rendelkező vezető testületének nem ügyvezető tagjaiból kell felállítani. Az audit bizottság összetétele megfelel a 2006/43/EK irányelv ¹³ 41. cikkében előírtaknak. A javadalmazási bizottság összetétele megfelel a megbízható javadalmazási politikákról szóló EBH-iránymutatások ¹⁴ 2.4.1. szakaszának.
51. A globálisan rendszerszinten jelentős intézmények és az egyéb rendszerszinten jelentős intézmények esetében a jelölőbizottság tagja többségének és a bizottság elnökének is független tagnak kell lennie. Egyéb, az illetékes hatóságok vagy a nemzeti jog által jelentősnek minősített intézmények esetében a jelölőbizottságnak kellő számú független tagoból kell állnia; az ilyen intézmények jó gyakorlatként megfontolhatják, hogy a jelölőbizottság elnöke is független személy legyen.

¹¹ Ezt a szakaszt az ESMA és az EBH „A 2013/36/EU irányelv és a 2014/65/EU irányelv szerinti vezető testületi tagok és kulcsfontosságú funkciót ellátó személyek alkalmasságának értékelése” című közös iránymutatásával együtt kell értelmezni.

¹² Lásd még az ESMA és az EBH „A 2013/36/EU irányelv és a 2014/65/EU irányelv szerinti vezető testületi tagok és kulcsfontosságú funkciót ellátó személyek alkalmasságának értékelése” című közös iránymutatásának 9.3. szakaszában található meghatározást.

¹³ Az Európai Parlament és a Tanács 2006. május 17-i 2006/43/EK irányelve az éves és összevont (konszolidált) éves beszámoló jog szerinti könyvvizsgálatáról, a 78/660/EGK és a 83/349/EGK tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 84/253/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 157, 2006.06.09., 87. o.), legutóbb módosította az Európai Parlament és a Tanács 2014. április 16-i 2014/56/EU irányelve.

¹⁴ EBH-iránymutatás 2013/36/EU irányelv 74. cikkének (3) bekezdésében és 75. cikkének (2) bekezdésében meghatározott megbízható javadalmazási politikákról, valamint az 575/2013/EU rendelet 450. cikke szerinti nyilvánosságra hozatalról (EBA/GL/2015/22).

52. A jelölőbizottság tagjai egyénileg és kollektív módon is megfelelő tudással, készségekkel és szakértelemmel rendelkezniük a kiválasztási folyamatot és az alkalmassági követelményeket illetően.
53. A globálisan rendszerszinten jelentős intézmények és az egyéb rendszerszinten jelentős intézmények esetében a kockázati bizottság tagjai többségénk független tagnak kell lennie. A globálisan rendszerszinten jelentős intézmények és az egyéb rendszerszinten jelentős intézmények esetében a kockázati bizottság elnökének független tagnak kell lennie. Egyéb, az illetékes hatóságok vagy a nemzeti jog által jelentősnek minősített intézmények esetében a kockázati bizottságnak kellő számú független tagból kell állnia, a kockázati bizottság elnöke pedig lehetőség szerint független személy. Valamennyi intézményre érvényes, hogy a kockázati bizottság elnöke sem a vezető testületnek, sem pedig bármely egyéb bizottságnak nem lehet az elnöke.
54. A kockázati bizottság tagjainak egyénileg és kollektív módon is megfelelő tudással, készségekkel és szakértelemmel rendelkezniük a kockázatkezelési és a kockázati kontroll eljárásokat illetően.

5.3 A bizottságok eljárásai

55. A bizottságoknak rendszeresen be kell számolniuk a felügyeleti jogkörrel rendelkező vezető testületnek.
56. A bizottságok egymással a megfelelő módon kell, hogy tartsák a kapcsolatot. A 48. bekezdés sérelme nélkül az ilyen kapcsolattartás az egymás bizottságában való részvétel formájában is megvalósulhat, tehát az egyik bizottság elnöke vagy tagja lehet tag egy másik bizottságban.
57. A bizottságok tagjainak nyílt és kritikus vitákat kell folytatniuk, amelyek során az eltérő véleményekről konstruktív módon vitáznak.
58. A bizottságok dokumentálják a bizottsági ülések napirendjét, valamint fő eredményeiket és következtetéseiket.
59. A kockázati bizottság és a jelölőbizottság legalább, hogy:
 - a. hozzáfér a feladatai ellátásához szükséges valamennyi releváns információhoz és adatahoz, beleértve az érintettüzleti és kontroll funkcióktól (például jog, pénzügy, humán erőforrás, informatika, kockázatkezelés, megfelelőség biztosítás, belső ellenőrzés, stb.) származó információkat és adatokat;
 - b. rendszeres beszámolókat, eseti információkat, tájékoztatást és véleményt kap a belső kontroll funkciók vezetőitől az intézmény aktuális kockázati profiljáról, kockázati kultúrájáról és a kockázati limitekről, valamint bármely előírás lényeges megsértéséről, továbbá részletes információkat és ajánlásokat a meghozott, meghozandó vagy javasolt korrekciós intézkedésekről;

- c. rendszeresen felülvizsgálja és dönt a részére nyújtandó kockázati információk tartalmáról, formátumáról és gyakoriságáról; valamint
- d. szükség esetén biztosítja a belső kontroll funkciók és egyéb releváns funkciók (humán erőforrások, jog, pénzügy) saját szakterületeiken történő megfelelő bevonását, és/vagy külső szakértőhöz folyamodik tanácsért.

5.4 A kockázati bizottság szerepe

60. Amennyiben van kockázati bizottság, annak legalább az alábbi feladatokat el kell látnia:

- a. a felügyeleti jogkörrel rendelkező vezető testület részére tanácsadás és támogatás nyújtása az intézmény egésze aktuális és jövőbeli kockázati étvágának és stratégiájának nyomon követését illetően – az összes kockázattípus figyelembe vételével – annak biztosítása érdekében, hogy azok összhangban álljanak az intézmény üzleti stratégiájával, célkitűzéseivel, vállalati kultúrájával és értékeivel;
- b. segítségnyújtás a felügyeleti jogkörrel rendelkező vezető testület számára az intézmény kockázatkezelési stratégiája végrehajtásának és az a kapcsolódó limitek felügyelésében;
- c. a tőke- és a likviditás, valamint az intézmény összes egyéb releváns kockázataa, például a piaci, a hitel, a működési (jogi és informatikai), valamint a reputációs kockázat tekintetében meghatározott stratégiák végrehajtásának felügyelése, annak érdekében, hogy a jóváhagyott kockázati étvág és stratégia alapján értékelje azok megfelelőségét;
- d. a felügyeleti jogkörrel rendelkező vezető testület részére ajánlások készítése a kockázati stratégia szükséges, többek között az intézmény üzleti modelljének változásaiból, a piaci fejleményekből vagy a kockázatkezelési funkció ajánlásaiból eredő kiigazításaival kapcsolatban;
- e. a felügyeleti funkció által tanácsadás vagy támogatás céljára igénybe veendő külső tanácsadók kijelölésével kapcsolatban tanácsadás nyújtása;
- f. egy sor lehetséges, akár szélsőséges forgatókönyv megvizsgálása annak felmérése céljából, hogy az intézmény kockázati profilja hogyan reagálna külső és belső eseményekre;
- g. az ügyfeleknek kínált összes lényeges pénzügyi termék és szolgáltatás, valamint az intézmény üzleti modellje és kockázati stratégiája közötti összhang felügyelése¹⁵. A kockázati bizottságnak értékelnie kell a kínált pénzügyi termékekkel és szolgáltatásokkal kapcsolatos kockázatokat, és figyelembe kell vennie az e

¹⁵ Lásd még a lakossági banki termékekre vonatkozó termékelővizsgálási és irányítási rendszerekről szóló EBH-iránymutatást, elérhető itt: <http://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/consumer-protection-and-financial-innovation/guidelines-on-product-oversight-and-governance-arrangements-for-retail-banking-products>.

termékekhez és szolgáltatásokhoz rendelt árak, valamint az azokból származó nyereség közötti összhangot; valamint

- h. a belső ellenőrzés vagy a könyvvizsgáló ajánlásainak értékelése, és a meghozott intézkedések megfelelő végrehajtásának nyomon követése.

- 61. A kockázati bizottság együttműködik más bizottságokkal, amelyek tevékenysége hatással lehet a kockázati stratégiára (például audit bizottság és javadalmazási bizottság), továbbá rendszeresen kommunikál az intézmény belső kontroll funkcióival, különösen a kockázatkezelési funkcióval.
- 62. Amennyiben létrehozták, a kockázati bizottságnak – a javadalmazási bizottság feladatainak sérelme nélkül – meg kell vizsgálnia, hogy a javadalmazási politikák és gyakorlatok által biztosított ösztönző eszközök figyelembe veszik-e az intézmény kockázatát, tőkéjét, likviditását, valamint a nyereség valószínűségét és időbeli alakulását.

5.5 Az auditbizottság szerepe

- 63. A 2006/43/EK irányelv¹⁶ szerint – létrehozása esetén – az audit bizottságfeladatai többek között az alábbiak:
 - a. nyomon követni az intézmény belső minőség biztosítási kontroll és kockázatkezelési rendszerének, valamint adott esetben belső ellenőrzési funkciójának hatékonyságát, tekintettel az auditált intézmény pénzügyi beszámolóira, függetlenségének megsértése nélkül;
 - b. felügyelni az intézmény által kialakított számviteli politikákat;
 - c. nyomon követni a pénzügyi beszámolási folyamatot, és annak integritása biztosítása érdekében ajánlásokat megfogalmazni;
 - d. vizsgálni és nyomon követi a jog szerinti könyvvizsgáló vagy a könyvvizsgáló cég 2006/43/EU irányelv 22., 22a., 22b., 24a. és 24b. cikke és az 537/2014/EU rendelet¹⁷ 6. cikke szerinti függetlenségét, és különösen a vizsgált intézmény részére nyújtott nem könyvvizsgálói szolgáltatásoka megfelelőségét, az említett rendelet 5. cikkével összhangban;
 - e. nyomon követni az éves és összevont (konszolidált) pénzügyi kimutatások jog szerinti könyvvizsgálatát, különösen annak teljesítményét, figyelembe véve az illetékes

¹⁶ Az Európai Parlament és a Tanács 2006. május 17-i 2006/43/EK irányelve az éves és összevont (konszolidált) éves beszámolók jog szerinti könyvvizsgálatáról, a 78/660/EGK és a 83/349/EGK tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 84/253/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 157, 2006.06.09., 87. o.), legutóbb módosította az Európai Parlament és a Tanács 2014. április 16-i 2014/56/EU irányelve.

¹⁷ Az Európai Parlament és a Tanács 537/2014/EU rendelete (2014. április 16.) a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó egységek jogszabályban előírt könyvvizsgálatára vonatkozó egyedi követelményekről és a 2005/909/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 158, 2014.5.27., 77. o.).

hatóságok 537/2014/EU rendelet 26. cikkének (6) bekezdése szerinti megállapításait és következtetéseit;

- f. felelni a jog szerinti könyvvizsgáló(k) vagy könyvvizsgáló cég(ek) kiválasztásáért, és az intézmény illetékes szerve általi jóváhagyásra ajánlani kijelölésüket (az 537/2014/EU rendelet 16. cikkével összhangban, kivéve, ha az 537/2014/EU rendelet 16. cikkének (8) bekezdését kell alkalmazni), kompenzálásukat és felmentésüket;
- g. felülvizsgálni az éves vagy összevont (konszolidált) éves beszámolók jog szerinti könyvvizsgálatának hatókörét és gyakoriságát;
- h. a 2006/43/EU irányelv 39. cikke (6) bekezdésének a) pontja szerint tájékoztatni a vizsgált szervezet ügyvezető vagy felügyelő testületét a jogszabályban előírt könyvvizsgálat eredményéről, és elmagyarázni, hogy a könyvvizsgálat hogyan járult hozzá a pénzügyi beszámolás integritásához, és az auditbizottság milyen szerepet töltött be a beszámolás folyamatában; valamint
- i. fogadni és figyelembe venni a könyvvizsgálói jelentéseket.

5.6 Kombinált bizottságok

- 64. A 2013/36/EU irányelv 76. cikkének (3) bekezdésével összhangban az illetékes hatóságok a jelentősnek nem minősülő intézmények számára engedélyezhetik a kockázati bizottság a 2006/43/EK irányelv 39. cikkében említett auditbizottsággal (amennyiben van ilyen) történő összevonását .
- 65. Amennyiben a jelentősnek nem minősülő intézmények kockázati és jelölőbizottságot hoznak létre, e bizottságaikat össze is vonhatják. Ha így tesznek, az intézményeknek dokumentálniuk kell, hogy miért döntöttek e bizottságok összevonása mellett, és hogy e megközelítés segítségével hogyan érik el a bizottságok a célkitűzéseiket.
- 66. Az intézményeknek minden esetben biztosítaniuk kell, hogy az összevont bizottság tagjai az összevont bizottság által elvégzendő feladatok megértése érdekében egyénileg és kollektív alapon is megfelelő tudással, készségekkel és szakértelemmel rendelkezzenek¹⁸.

III. cím – Irányítási rendszer

6 Szervezeti keretek és struktúra

6.1 Szervezeti keretek

¹⁸ Lásd még az ESMA és az EBH közös iránymutatását: „A 2013/36/EU irányelv és a 2014/65/EU irányelv szerinti vezető testületi tagok és kulcsfontosságú funkciókat ellátó személyek alkalmasságának értékelése”.

67. Az intézmény vezető testületének gondoskodnia kell az intézmény megfelelő és átlátható szervezeti és működési struktúrájáról, és rendelkeznie szükséges annak dokumentált leírásával. E struktúra elősegíti és biztosítja az intézmény egyedi, szubkonsolidált és konsolidált szinten egyaránt hatékony és prudens módon történő vezetését. A vezető testületnek biztosítania kell, hogy a belső kontroll funkciók függetlenek legyenek az általuk ellenőrzött üzletágaktól, a feladatok kellő mértékű elkülönítését, és azt is beleértve, hogy megfelelő pénzügyi és humán erőforrásokkal, valamint a feladataik hatékony végzéséhez szükséges hatáskörökkel rendelkezzenek. Az intézményen belüli jelentéstételi útvonalaknak és a felelősségi körök megállapításának egyértelműnek, jól körülhatároltnak, következetesnek, kikényszeríthetőnek és kellően dokumentálnak kell lennie, különösen a kulcsfontosságú funkciót ellátó személyek esetében. A dokumentációt szükség esetén frissíteni kell.
68. Az intézmény struktúrája nem akadályozhatja a vezető testület azon képességét, hogy hatékonyan felügyelje és kezelje az intézményt vagy a csoportot érintő kockázatokat, valamint az illetékes hatóság azon képességét, hogy hatékonyan felügyelje az intézményt.
69. A vezető testületnek fel kell mérnie, hogy a csoport struktúrájának jelentős változásai (például új leányvállalatok létrehozása, fúziók és felvásárlások, a csoport egyes részeinek eladása vagy felszámolása, vagy külső fejlesztések) hatnak-e, és ha igen, hogyan az intézmény szervezeti keretének megbízhatóságára. Gyenge pontok azonosítása esetén a vezető testületnek mielőbb meg kell tennie a szükséges kiigazításokat.

6.2 Legyen tisztában az intézmény struktúrájával!

70. A vezető testületnek teljes egészében ismernie és értenie kell az intézmény jogi, szervezeti és működési struktúráját („legyen tisztában az intézmény struktúrájával”), és biztosítania kell, hogy az összhangban áll az intézmény jóváhagyott üzleti és kockázati stratégiájával, valamint kockázati étvágáival.
71. A vezető testület felel az új struktúrák létrehozására vonatkozó prudens stratégiák és politikák jóváhagyásáért. Amennyiben egy intézmény a csoporton belül több jogalanyt is létrehoz, számuk és különösen a közöttük megvalósuló összefonódások és tranzakciók nem jelenthetnek kihívást a belső irányítás kialakítása, valamint a csoport egészét érintő kockázatok hatékony kezelése és felügyelete tekintetében. A vezető testületnek biztosítania kell, hogy az intézmény struktúrája és amennyiben releváns a csoporton belüli struktúrák – a 7. szakaszban meghatározott kritériumok figyelembe vételével – egyértelműek, hatékonyak és átláthatóak legyenek az intézmény munkatársai, részvényesei és egyéb érdekelt felek, valamint az illetékes hatóság számára.
72. A vezető testület útmutatást nyújt az intézmény struktúrájával, annak alakulásával és korlátaival kapcsolatban, továbbá biztosítja, hogy a struktúra indokolt és hatékony legyen, valamint ne legyen túlzottan vagy nem megfelelő módon bonyolult.

73. A konszolidáló intézmény vezető testületének nem csupán a csoport jogi, szervezeti és működési struktúráját kell értenie, hanem a csoporthoz tartozó szervezetek célját és tevékenységeit, valamint a közöttük lévő összeköttetéseket és kapcsolatokat is. Ide tartoznak a csoportspecifikus működési kockázatok és a csoporton belüli kitettségek, valamint az, hogy a csoport finanszírozási, tőke-, likviditási és kockázati profilja hogyan alakulhat normál és hátrányos körülmények között. A vezető testületnek biztosítania kell, hogy az intézmény időben tudjon tájékoztatást adni a csoportról az egyes jogi személyek típusát, jellemzőit, szervezeti ábráját, tulajdonosi struktúráját és üzleti tevékenységeit illetően, valamint hogy a csoporton belül az intézmények egyedi, összevont vagy szubkonszolidált alapon is megfeleljenek az összes felügyeleti jelentéstételi követelménynek.
74. A konszolidáló intézmény vezető testületének biztosítania kell, hogy a csoporthoz tartozó különböző vállalkozások (magát a konszolidáló intézményt is beleértve) elég információt kapjanak ahhoz, hogy világosan átlássák a csoport általános céljait, stratégiáit és kockázati profilját, valamint azt, hogy a csoporthoz tartozó érintett vállalkozások hogyan illeszkednek a csoport struktúrájába és operatív működésébe. Az ilyen információkat és azok módosításait dokumentálni kell, és az érintett funkciók rendelkezésére bocsátani, beleértve a vezető testületet, az üzletágakat és a belső kontroll funkciókat. A konszolidáló intézmény vezető testületi tagjainak folyamatosan tájékozódniuk kell a csoport struktúrájában rejlő kockázatokról, figyelembe véve az iránymutatás 7. szakaszában meghatározott kritériumokat. E tájékozódás az alábbiakat foglalja magában:
- a legfontosabb kockázati tényezőkre vonatkozó információk;
 - az intézmény általános struktúrájának értékelését, valamint annak értékelését tartalmazó rendszeres beszámolók, hogy az egyes szervezetek tevékenységei megfelelnek-e a jóváhagyott csoportszintű stratégiának; valamint
 - olyan témákra vonatkozó rendszeres beszámolók, amelyeknél a szabályozási keret egyedi, szubkonszolidált és konszolidált szintű megfelelést igényel.

6.3 Komplex struktúrák és nem szabványos vagy nem átlátható tevékenységek

75. Az intézményeknek kerülniük kell a komplex és potenciálisan nem átlátható struktúrák létrehozását. Az intézményeknek döntéshozatali folyamatuk során figyelembe kell venniük a kockázatértékelés eredményeit, annak megállapítása érdekében, hogy e struktúrákat fel lehet-e használni pénzmossással vagy egyéb pénzügyi bűncselekményekkel kapcsolatos célokra, valamint a kapcsolódó kontrollokat és jogi keretet¹⁹. E célból az intézményeknek legalább a következőket figyelembe kell venniük:

¹⁹ Az intézmények az országgkockázat értékelésével, valamint az egyes termékekhez és ügyfelekhez fűződő kockázatokkal kapcsolatban további információkat találhatnak a kockázati tényezőkről szóló végleges közös iránymutatásban (még nem

- a. a struktúra létrehozásának helye szerinti joghatóság milyen mértékben felel meg ténylegesen az adózási átláthatósággal, a pénzmosás elleni küzdelemmel és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelemmel kapcsolatos uniós és nemzetközi előírásoknak;
 - b. a struktúra mennyire szolgál nyilvánvaló gazdasági és jogszerű célt;
 - c. a struktúrát mennyire lehet felhasználni a tényleges tulajdonos személyazonosságának elrejtésére;
 - d. az ügyfélnek egy adott struktúra lehetséges létrehozására irányuló kérése mennyire ad okot aggodalomra;
 - e. a struktúra akadályozhatja-e az intézmény vezető testületének tényleges felügyeleti tevékenységét vagy az intézménynek a kapcsolódó kockázat kezelésére irányuló képességét; továbbá
 - f. a struktúra akadályozhatja-e az illetékes hatóságok általi hatékony felügyeletet.
76. Mindenesetre az intézményeknek nem szabad homályos vagy szükségtelenül komplex struktúrákat létrehozniuk, amelyeknek nincs egyértelmű gazdasági alapja vagy jogi célja, vagy ha az intézmények aggódnak amiatt, hogy e struktúrákat pénzügyi bűncselekményekkel kapcsolatos célokra fel lehet használni.
77. E struktúrák létrehozásakor a vezető testületnek értenie kell ezeket a struktúrákat és céljukat, valamint a hozzájuk kapcsolódó kockázatokat, és biztosítania kell, hogy a belső kontroll funkciókat kellő mértékben bevonják. E struktúrákat csak akkor szabad jóvá hagyni és fenntartani, ha céljukat egyértelműen meghatározták és megértették, és ha a vezető testület meggyőződött arról, hogy valamennyi lényeges kockázatot – a reputációs kockázatokat is beleértve – azonosítottak, hogy minden kockázatot hatékonyan lehet kezelni és megfelelően lehet jelenteni, és hogy biztosított a hatékony felügyelet gyakorlása. Minél komplexebb és homályosabb a szervezeti és működési struktúra, és minél nagyobb a kockázat, a struktúra felett annál intenzívebb felügyeletet kell gyakorolni.
78. Az intézményeknek dokumentálniuk kell döntéseiket, és az illetékes hatóságok részére meg kell tudniuk indokolni azokat.
79. A vezető testületnek biztosítania kell, hogy ezeken a struktúrákon belül a tevékenységekkel járó kockázatok elkerülése vagy csökkentése céljából megfelelő intézkedéseket hozzanak. Ide tartozik a következők biztosítása:
- a. az intézmény megfelelő szabályokkal és eljárásokkal, valamint dokumentált folyamatokkal (például alkalmazandó limitek, információs követelmények) rendelkezik

jelent meg): <https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/anti-money-laundering-and-e-money/guidelines-on-risk-factors-and-simplified-and-enhanced-customer-due-diligence/-/regulatory-activity/consultation-paper>.

az ilyen tevékenységek vizsgálatára, megfelelésére, jóváhagyására és kockázatkezelésére vonatkozóan, figyelembe véve a csoport szervezeti és működési struktúráját, kockázati profilját és reputációs kockázatát;

- b. az ezekre a tevékenységekre és a velük összefüggő kockázatokra vonatkozó információk a konszolidáló intézmény, a belső ellenőrzés és a könyvvizsgáló számára elérhetőek, és ezen információk a felügyeleti jogkörrel rendelkező vezető testület, valamint az engedélyt megadó illetékes hatóság részére jelentésre kerülnek; továbbá
 - c. az intézmény rendszeresen vizsgálja, hogy szükséges-e fenntartani ezeket a struktúrákat.
80. E struktúrákat és tevékenységeket – beleértve a jogszabályoknak és szakmai sztenderdeknek való megfelelésüket – a belső ellenőrzési funkciónak rendszeresen, kockázatalapú megközelítés alapján vizsgálnia kell.
81. Amikor nem szokványos vagy nem átlátható tevékenységeket végeznek ügyfeleik számára (például segítenek az ügyfeleknek eszközök offshore joghatósági területen történő létrehozásában, komplex struktúrák kialakításában, számukra finanszírozást vagy vagyonkezelői szolgáltatásokat nyújtanak) az intézményeknek ugyanazokat a kockázatkezelési intézkedéseket kell meghozniuk, mint az intézmény saját üzleti tevékenységeinél, mivel azok hasonló belső irányítási kihívásokat jelentenek, és jelentős működési és reputációs kockázatokat hordoznak magukban. Az intézményeknek különösen azt kell vizsgálniuk, hogy az ügyfél miért akar egy bizonyos struktúrát létrehozni.

7 Szervezeti keretek a vállalatcsoportok összefüggésében

82. A 2013/36/EU irányelv 109. cikkének (2) bekezdésével összhangban az irányelv hatálya alá tartozó anyavállalatoknak és leányvállalatoknak biztosítaniuk kell, hogy irányítási rendszereik, eljárásaik, valamint mechanizmusaik konszolidált és szubkonszolidált alapon következetesek és integráltak legyenek. E célból a prudenciális konszolidáció körébe tartozó anyavállalatoknak és leányvállalatoknak a 2013/36/EU irányelv hatálya alá nem tartozó leányvállalataik tekintetében is alkalmazniuk kell az ilyen rendszereket, eljárásokat és mechanizmusokat ahhoz, hogy konszolidált és szubkonszolidált alapon is biztosítsák a megbízható irányítási rendszerek meglétét. A konszolidáló intézményen és a leányvállalatain belüli illetékes funkcióknak kapcsolatba kell lépniük egymással, és szükség szerint adatokat és információt kell cserélniük. Az irányítási rendszereknek, eljárásoknak és mechanizmusoknak biztosítaniuk kell, hogy a konszolidáló intézmény elegendő adattal és információval rendelkezzen, továbbá, hogy a 6.2. szakaszban foglaltaknak megfelelően mérlegelni tudja a csoport szintű kockázati profilt.

83. A 2013/36/EU irányelv hatálya alá tartozó leányvállalat vezető testületének egyedi szinten el kell fogadnia és végre kell hajtania a konszolidált vagy szubkonszolidált szinten megállapított, egész csoportra vonatkozó irányítási politikákat, oly módon, hogy az megfeleljen az uniós és nemzeti jog szerinti valamennyi sajátos követelménynek.
84. Konszolidált és szubkonszolidált szinten a konszolidáló intézménynek biztosítania kell, hogy valamennyi intézmény és a prudenciális konszolidáció körébe tartozó egyéb szervezet betartsa a csoportszintű irányítási politikákat, beleértve azokat a leányvállalatokat is, amelyek nem tartoznak a 2013/36/EU irányelv hatálya alá. Az irányítási politikák végrehajtásakor a konszolidáló intézménynek biztosítania kell, hogy minden egyes leányvállalatnál megbízható irányítási rendszerek legyenek érvényben, és meg kell fontolnia különleges rendszerek, eljárások és mechanizmusok bevezetését akkor, ha az üzleti tevékenységeket nem önálló jogi személyek, hanem több jogi személyt átfogó üzletágak mátrixa keretében szervezik.
85. A konszolidáló intézménynek az egyes leányvállalatai érdekeit is figyelembe kell vennie, valamint azt, hogy a stratégiák és politikák hosszú távon hogyan szolgálják az egyes leányvállalatok, valamint a csoport egészének érdekét.
86. Az anyavállalatoknak és leányvállalataiknak biztosítaniuk kell, hogy a csoporton belüli intézmények és szervezetek bármely releváns joghatóság összes sajátos követelménynek megfeleljenek.
87. A konszolidáló intézménynek biztosítania kell, hogy a prudenciális konszolidáció körébe tartozó harmadik országban működő leányvállalatok, olyan irányítási rendszerekkel, eljárásokkal és mechanizmusokkal rendelkezzenek, amelyek összhangban vannak a csoport szintű irányítási politikákkal, és megfelelnek a 2013/36/EU irányelv 74–96. cikkében foglalt követelményeknek valamint a jelen iránymutatásnak, feltéve, hogy az nem ütközik a harmadik ország törvényeibe.
88. A 2013/36/EU irányelvben és a jelen iránymutatásban meghatározott irányítási követelmények alkalmazása független attól, hogy az intézmény harmadik országbeli anyavállalat leányvállalata-e vagy sem. Amennyiben egy harmadik országbeli anyavállalat uniós leányvállalata konszolidáló intézmény, a prudenciális konszolidáció körébe nem tartozik bele a harmadik országbeli anyavállalat, valamint az anyavállalat más közvetlen leányvállalatainak szintje. A konszolidáló intézménynek biztosítania kell, hogy a saját irányítási politikáiban vegye figyelembe a harmadik országbeli anyavállalatnak az egész csoportra vonatkozó irányítási politikáját, amennyiben ez nem ellentétes a vonatkozó uniós jogszabályokban, köztük a 2013/36/EU irányelvben és a jelen iránymutatásban meghatározott követelményekkel.
89. A politikák kialakításakor és az irányítási rendszerek dokumentálásakor az intézményeknek figyelembe kell venniük a jelen iránymutatás I.mellékletben felsorolt szempontokat. Bár a politikák és a dokumentáció különálló dokumentumokban is szerepelhetnek, az

intézményeknek érdemes megfontolniuk azt, hogy ezeket egyetlen irányítási keret-dokumentumban foglalják össze.

8 Kiszervezési politika²⁰

90. A vezető testületnek jóvá kell hagynia, majd rendszeresen felül kell vizsgálnia és frissítenie kell az intézmény kiszervezési politikáját, amivel biztosítja, hogy a megfelelő változtatásokat időben végrehajtják.
91. A kiszervezési politikának figyelembe kell vennie azt, hogy a kiszervezés milyen hatást gyakorol az intézmény üzleti tevékenységére, valamint az intézményt érintő kockázatokra (mint például működési kockázat, beleértve a jogi és informatikai kockázatot; reputációs kockázatt és koncentrációs kockázato). A politikának tartalmaznia kell a kiszervezési megállapodás létrejöttétől annak megszűnéséig alkalmazandó jelentéstételi és nyomon követési rendelkezéseket (beleértve a kiszervezés döntés-előkészítő tanulmányának elkészítését, a kiszervezési megállapodás megkötését, a szerződés annak lejártáig történő végrehajtását, a vészhelyzeti terveket és kilépési stratégiákat). Minden kiszervezett szolgáltatás és tevékenység vonatkozásában, valamint az azokból eredő vezetői döntések tekintetében fennmarad az intézmény teljes felelőssége. . Ennek megfelelően a kiszervezési politikában egyértelművé kell tenni, hogy a kiszervezés nem mentesíti az intézményt a jogszabályi, valamint az ügyfelekkel szemben fennálló kötelezettségei alól.
92. A politikának meg kell határoznia, hogy a kiszervezési rendelkezések nem akadályozhatják az intézmény hatékony helyszíni és helyszínen kívüli felügyeletét, és nem lehet ellentétes a szolgáltatásokkal és tevékenységekkel kapcsolatos felügyeleti korlátozásokkal. A politikának a csoporton belüli kiszervezéssel (azaz az intézmény csoportján belüli különálló jogi személy által nyújtott szolgáltatásokkal) is foglalkoznia kell, és figyelembe kell vennie a csoportra vonatkozó sajátos körülményeket.
93. A politikának meg kell követelnie, hogy jelentős külső szolgáltatók kiválasztása vagy a tevékenységek kiszervezése során az intézménynek figyelembe kell vennie, hogy a szolgáltató rendelkezik-e megfelelő etikai normákkal vagy magatartási kódexszel.

IV. cím – Kockázati kultúra és üzleti magatartás

9 Kockázati kultúra

94. Az intézmény hatékony kockázatkezelésében kulcsszerepet kell játszania a a prudens és konzisztens kockázati kultúrának , és az intézményeket képessé kell tennie a prudens és megalapozott döntéshozatalra.

²⁰ A jelen iránymutatás az általános kiszervezési politikára korlátozódik; a kiszervezés kérdésének sajátos szempontjaival a CEBS átszervezésről szóló iránymutatása foglalkozik, amelyet hamarosan felülvizsgálnak. Az iránymutatás itt érhető el: <https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/internal-governance/guidelines-on-outsourcing>.

95. Az intézményeknek integrált és az intézmény egészére kiterjedő kockázati kultúrát kell kidolgozniuk, amely az őket érintő kockázatok teljes körű megértésén és holisztikus vizsgálatán alapul, valamint azon, hogy hogyan kezelik e kockázatokat, az intézmény kockázati étvágának figyelembe vételével.
96. Az intézményeknek az intézmény tevékenységét, stratégiáját és kockázati profilját illető politikákon, kommunikáción és a munkatársak képzésén keresztül kell kialakítaniuk a kockázati kultúrát, és alkalmazniuk kell a kommunikációt és a munkatársak képzését, hogy figyelembe vegyék a munkatársak kockázatvállalással és kockázatkezeléssel kapcsolatos felelősségét.
97. A munkatársaknak teljes mértékben tisztában kell lenniük azzal, hogy a kockázatkezeléssel kapcsolatban milyen felelősség terheli őket. A kockázatkezelés nem kizárólag a kockázati szakemberek vagy a belső kontroll funkciók hatáskörébe tartozik. A kockázatok napi szintű, az intézmény politikáival, eljárásaival és kontrolljaival, valamint a kockázati étvág és a kockázati kapacitás figyelembe vételével történő kezeléséért a vezető testület felügyelete alatt, elsősorban az üzletágak felelnek a.
98. Az erős kockázati kultúrának tartalmaznia kell többek között, de nem kizárólagosan a következőket:
 - a. Felülről kialakított hangnem: a vezető testület felelős az intézmény alapértékeinek és elvárásainak kialakításáért és kommunikációjáért. A tagok viselkedésének tükröznie kell, hogy osztják a közös értékeket. Az intézmények vezetősége, a kulcsfontosságú funkciókat ellátó személyeket is beleértve hozzájárulnak az alapértékek és az elvárások munkatársak felé történő belső kommunikációjához. A munkatársaknak az alkalmazandó törvények és előírások szerint kell eljárniuk, és az intézményen belül vagy kívül tapasztalt szabályszegést azonnal jelenteniük kell (például az illetékes hatóság felé egy visszaélés-bejelentési eljárás keretében). A vezető testületnek folyamatosan ösztönöznie, nyomon követnie és értékelnie kell az intézmény kockázati kultúráját; figyelembe kell vennie a kockázati kultúrának az intézmény pénzügyi stabilitására, kockázati profiljára és megbízható irányítására gyakorolt hatását, és szükség esetén változtatásokat kell végrehajtania.
 - b. Elszámoltathatóság: az érintett munkatársaknak – legyenek bármely szinten - ismerniük és érteniük kell az intézmény alapértékeit, továbbá a szerepkörükhöz szükséges mértékben ismerniük és érteniük kell az intézmény kockázati étvágát és kockázatviselési kapacitását. Képesnek kell lenniük saját feladataik ellátására, és tisztában kell lenniük azzal, hogy az intézmény kockázatvállalási magatartásával kapcsolatos cselekedeteikért elszámoltathatók.
 - c. Hatékony kommunikáció és kritikus vizsgálat: a prudens kockázati kultúrának ösztönöznie kell a nyílt kommunikációt és a hatékony kritikus vizsgálat légkörét, amelyben a döntéshozatali folyamatok ösztönzik a vélemények sokféleségét, lehetővé teszik az aktuális gyakorlatok vizsgálatát, a konstruktív kritikai hozzáállást bátorítják a munkatársak körében, és az egész szervezetre kiterjedő nyílt és konstruktív részvételi környezetet segítik elő.

- d. Ösztönzők: a megfelelő ösztönzők kiemelt szerepet játszanak abban, hogy a kockázatvállalási magatartást összhangba hozzák az intézmény kockázati profiljával és hosszú távú érdekeivel²¹.

10 Vállalati értékek és magatartási kódex

99. A vezető testületnek szigorú etikai és szakmai normákat kell kidolgoznia, elfogadnia, betartania és ösztönöznie, figyelembe véve az intézmény sajátos szükségleteit és jellemzőit, továbbá biztosítania kell a normák alkalmazását (magatartási kódex vagy hasonló eszköz segítségével). A vezető testületnek továbbá ellenőriznie kell, hogy a munkatársak betartják-e ezeket a normákat. A vezető testület amennyiben releváns elfogadhatja és alkalmazhatja az intézmény csoportjának csoport szintű normáit, vagy egyesületek vagy más érintett szervezetek által kiadott közönsztenderdeket.
100. A szem előtt tartott normáknak az intézményt érintő kockázatok csökkentésére kell törekedniük, különös tekintettel a működés és reputációs kockázatra, amelyek pénzbüntetések, perköltségek, az illetékes hatóságok által elrendelt korlátozások, egyéb pénzügyi és büntetőjogi szankciók, valamint a márkavérték és a fogyasztói bizalom elvesztése révén jelentős káros hatást gyakorolhatnak az intézmény a nyereségességére és fenntarthatóságára.
101. A vezető testületnek egyértelmű és dokumentált politikákkal kell rendelkeznie arra vonatkozóan, hogy hogyan kell ezeknek a normáknak megfelelni. Ezek a politikák:
 - a. emlékeztetik az olvasót arra, hogy az intézménynek az alkalmazandó joggal és az intézmény vállalati értékeivel összhangban kell folytatnia tevékenységeit ;
 - b. a jelen iránymutatás 9. szakaszával összhangban álló erős kockázati kultúra segítségével elősegítik a kockázattudatosságot, és továbbítják a vezető testület azon elvárását, amely szerint a tevékenységek nem haladják meg az intézmény által megállapított kockázati étvágyat és limiteket, valamint az egyes munkatársak felelősségi köreit;
 - c. elfogadható és az elfogadhatatlan viselkedési elveket rögzítenek és példákat határoznak meg különösen a valótlán tartalmú pénzügyi beszámolókkal és ahelytelen üzletvitellel, a gazdasági és pénzügyi bűnözéssel (beleértve a csalást, pénzmosást és antitörzst-gyakorlatokat, pénzügyi szankciókat, vesztegetést és korrupciót, piacbefolyásolást, megtévesztő értékesítést, valamint a fogyasztóvédelmi törvények egyéb megszegését);
 - d. tisztázzák, hogy a jogi és szabályozói követelményeknek, valamint a belső politikáknak való megfelelésen túl, a munkatársaktól elvárják, hogy becsületesen és tisztességesen

²¹ Lásd még a 2013/36/EU irányelv 74. cikkének (3) bekezdésében és 75. cikkének (2) bekezdésében meghatározott megbízható javadalmazási politikákról, valamint az 575/2013/EU rendelet 450. cikke szerinti nyilvánosságra hozatalról szóló EBH-iránymutatást (EBA/GL/2015/22), amely itt érhető el: <https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/remuneration>.

járjanak el, feladataikat pedig kellő szaktudással, gondossággal és körültekintéssel végezzék; valamint

- e. biztosítják, hogy a munkatársak legyenek tisztában azokkal a lehetséges külső és belső fegyelmi intézkedésekkel, jogi intézkedésekkel és szankciókkal, amelyek a kötelességzegést és az elfogadhatatlan viselkedést követhetik.

102. Az intézményeknek figyelemmel kell kísérniük az ezeknek a normáknak való megfelelést, és gondoskodniuk kell arról, hogy a munkatársak tudatában legyenek a normáknak, például képzések révén. Az intézményeknek meg kell határozniuk a magatartási kódex vagy hasonló eszköz betartásának figyelemmel kíséréséért és megszegésének értékeléséért felelős funkciót, valamint a meg nem felelési ügyek kezelésére irányuló eljárást. Az eredményekről rendszeresen jelenteni kell a vezető testületnek.

11 Az érdekkonfliktusok kezelésére vonatkozó intézményi szintű politika

103. A vezető testület felel azoknak a hatékony politikáknak a megállapításáért, jóváhagyásáért, valamint alkalmazásuk és fenntartásuk ellenőrzéséért, amelyek célja például az intézmény, a prudenciális konszolidáció körébe tartozó különböző intézmények vagy az intézményen belüli különböző üzletágak vagy szervezeti egységek különböző tevékenységeinek és szerepköreinek eredményeként, vagy a külső érdekelt felekre tekintettel kialakult tényleges és potenciális intézményi szintű érdekkonfliktusok megállapítása, értékelése, kezelése és enyhítése vagy megelőzése.

104. Az intézményeknek saját szervezeti és adminisztratív rendszereiken belül megfelelő intézkedéseket kell hozniuk annak megakadályozására, hogy az érdekkonfliktusok hátrányosan érintsék ügyfeleik érdekeit.

105. Az intézményeknek dokumentálniuk kell az összeférhetlenség kezelésére vagy amennyiben releváns enyhítésére irányuló intézkedéseiket, és tartalmazniuk kell többek között a következőket:

- a. a feladatok megfelelő elkülönítése, például az ügyletek feldolgozása vagy a szolgáltatások nyújtása során az egymással ütköző tevékenységeket más-más személyre bízva, illetve az egymással ütköző tevékenységekkel kapcsolatos felügyeleti és jelentéstételi feladatokat más-más személyre bízva;
- b. információs korlátok felállítása, például az egyes üzletágak vagy szervezeti egységek fizikai szétválasztása révén; valamint
- c. megfelelő eljárások kialakítása a kapcsolt felekkel folytatott ügyletekre, például annak előírásával, hogy az ügyleteteket a szokásos piaci feltételekkel kell lebonyolítani.

12 Az érdekkonfliktusok kezelésére vonatkozó munkatársi szintű politika²²

106. A vezető testület felel azoknak a hatékony politikáknak a megállapításáért, jóváhagyásáért, valamint alkalmazásuk és fenntartásuk ellenőrzéséért, amelyek célja az intézmény érdekei és a munkatársak, többek között a vezető testület tagjainak személyes érdekei közötti tényleges és potenciális érdekkonfliktusok megállapítása, értékelése, kezelése és enyhítése vagy megelőzése, amelyek károsan befolyásolhatják kötelességeik és feladataik teljesítését. A konszolidáló intézménynek az érdekeket az érdekkonfliktusok kezelésére vonatkozó konszolidált vagy szubkonszolidált csoport szintű politika keretén belül kell mérlegelnie.
107. A politikának a munkatársak érdekkonfliktusainak megállapítását kell célozni, a legközelebbi családtagjaik érdekeit is beleértve. Az intézményeknek azt is figyelembe kell venniük, hogy érdekkonfliktusok nem csupán jelenlegi, hanem korábbi személyes vagy szakmai kapcsolatokról is fakadhatnak. Amennyiben érdekkonfliktus merül fel, az intézményeknek fel kell mérniük annak fontosságát, és megfelelő enyhítő intézkedésekről kell dönteniük, illetve végre kell hajtaniuk azokat.
108. A korábbi kapcsolatokról eredő érdekkonfliktusokat illetően az intézményeknek megfelelő határidőt kell megállapítaniuk, amelyen belül a munkatársaknak az ilyen érdekkonfliktusokat jelenteniük kell, azon az alapon, hogy azok a munkatársak magatartását és a döntéshozatalban való részvételüket továbbra is befolyásolhatják.
109. A politikának legalább az alábbi helyzetekre vagy kapcsolatokra ki kell térnie, amelyek esetében érdekkonfliktus merülhet fel:
- a. gazdasági érdekek (például részvények, egyéb tulajdonosi jogok és tagság, pénzügyi befektetések és kereskedelmi partnerekhez fűződő egyéb gazdasági érdekek, szellemi tulajdonjogok, az intézmény által egy munkatárs tulajdonában lévő társaságnak nyújtott hitel, ellentétes érdekekkel rendelkező testületben vagy szervezetben fennálló tagság vagy tulajdonrész);
 - b. az intézményben befolyásoló részesedéssel rendelkező tulajdonosokhoz fűződő személyes vagy szakmai kapcsolat;
 - c. az intézmény vagy a prudenciális konszolidáció körébe tartozó szervezet valamely munkatársához fűződő személyes vagy szakmai kapcsolat (például családi kapcsolatok);

²² Ezt a szakaszt az ESMA és az EBH „A 2013/36/EU irányelv és a 2014/65/EU irányelv szerinti vezető testületi tagok és kulcsfontosságú funkciókat ellátó személyek alkalmasságának értékelése” című közös iránymutatásával együtt kell értelmezni.

- d. egyéb munkaviszony és a közelmúltban (például az elmúlt öt évben) fennállt korábbi munkaviszony;
- e. releváns külső érdekelt felekhez (például jelentős beszállítókhöz, tanácsadókhöz vagy egyéb szolgáltatókhöz) fűződő személyes vagy szakmai kapcsolatok); valamint
- f. politikai befolyás vagy politikai kapcsolatok.

110. A fentiek ellenére az intézményeknek figyelembe kell venniük, hogy amennyiben az megfelelő minimális küszöbértéken belül marad, az nem eredményez érdekkonfliktusnak tekinthető helyzetet, ha valaki valamely intézmény részvényese, vagy valamely intézménynél magánszámlát vezet vagy attól hitelt vesz fel, illetve az intézménytől egyéb szolgáltatás vesz igénybe.

111. A politikának meg kell határoznia a politika alapján felelős funkció felé fennálló jelentéstételi és kommunikációs eljárást . A munkatársak haladéktalanul kötelesek az intézményen belül nyilvánosságra hozni bármely olyan témát, amely érdekkonfliktust eredményezhet vagy már eredményezett.

112. A politikának különbséget kell tennie a tartósan fennálló és folyamatos kezelést igénylő érdekkonfliktusok, valamint a váratlanul, egy adott esemény (például egy ügylet, egy szolgáltató kiválasztása stb.) kapcsán kialakuló és általában egy egyszeri intézkedéssel megoldható érdekkonfliktusok között. A meghozott döntések szempontjából az intézmény érdekeinek minden körülmények között központi szerepet kell játszaniuk.

113. A politikának az érdekkonfliktusok fontosságának felmérése és az azok mérséklésére irányuló intézkedések meghozatala céljából meg kell határoznia az érdekkonfliktusok azonosításával és megelőzésével kapcsolatos eljárásokat, intézkedéseket, dokumentációs követelményeket és felelősségi köröket. Ezen eljárásoknak, követelményeknek, felelősségi köröknek és intézkedéseknek magukban kell foglalniuk az alábbiakat:

- a. az az egymással konfliktusban álló tevékenységek vagy ügyletek különböző személyekhez történő hozzárendelése;
- b. az intézményen kívül is aktív munkatársakat megakadályozása abban, hogy azon egyéb tevékenységeik kapcsán az intézményen belül indokolatlan befolyással rendelkezzenek;
- c. a vezető testület tagjaira vonatkozóan azon felelősség megállapítása, hogy tartózkodnak bármely olyan témában történő szavazás során , amelynél egy adott tagnál érdekkonfliktus merül fel, illetve amelynél a tag objektivitása vagy az intézmény felé fennálló kötelességeinek megfelelő teljesítésére való képessége sérülhet;

- d. a kapcsolt felekkel folytatott ügyletekre vonatkozó megfelelő eljárások megállapítása (az intézmények megfontolhatják többek között az ügyletek szokásos piaci feltételek szerint történő lebonyolításának előírását, annak megkövetelését, hogy az ilyen ügyletekre teljes egészében vonatkozzon az összes releváns belső kontroll eljárás, a vezető testület független tagjai által nyújtott kötelező érvényű konzultációs tanácsadás megkövetelését, a leginkább releváns ügyleteknél a részvényesek jóváhagyásának megkövetelését, valamint az ilyen ügyleteknek való kitettség korlátozását); továbbá
- e. annak megakadályozása, hogy a vezető testület tagjai a konkurens intézményekben igazgatósági tisztséget töltsenek be, kivéve az 575/2013/EU rendelet 113. cikkének (7) bekezdésében említett intézményvédelmi rendszerbe tartozó intézményekben, az 575/2013/EU rendelet 10. cikkében említett, központi szervhez tartósan kapcsolt hitelintézetekben vagy a prudenciális konszolidáció körébe tartozó intézményekben betöltött tisztséget..

114. A politikának külön foglalkoznia kell a vezető testület szintjén megvalósuló érdekkonfliktusok kockázatával, és kellő útmutatást kell nyújtania azon érdekkonfliktusok azonosításához és kezeléséhez, amelyek megakadályozhatják a vezető testület tagjait abban, hogy objektív és pártatlan az intézmény jól felfogott érdekeit szolgálni hivatott döntéseket hozzanak. Az intézményeknek figyelembe kell venniük, hogy az érdekkonfliktus hatással lehet a vezető testület tagjainak önálló gondolkodására²³.

115. Megfelelően értékelni és kezelni szükséges az intézményen belüli felelős funkció tudomására hozott tényleges vagy potenciális összeférhetlenségeket. Ha a munkatársak körében érdekkonfliktus került azonosításra, az intézménynek dokumentálnia kell a meghozott döntést, különösen akkor, ha az érdekkonfliktust és a kapcsolódó kockázatokat elfogadták, és haelfogadták, az érdekkonfliktust hogyan sikerült kielégítően mérsékelni vagy orvosolni.

116. Megfelelően dokumentálni szükséges a vezető testületet egyénileg és közösen érintő valamennyi tényleges és potenciális érdekkonfliktust, arról értesíteni kell a vezető testületet, valamint azt a vezető testületnek meg kell vitatnia, döntést kell hoznia, és kezelnie kell.

13 Belső figyelmeztetési eljárások

117. Az intézményeknek megfelelő belső figyelmeztetési politikákat és eljárásokat kell bevezetniük és fenntartaniuk, hogy a munkatársak egy meghatározott, független és önálló csatornán keresztül jelenthessék a jogszabályi vagy belső előírások, beleértve többek között, de nem kizárólagosan az 575/2013/EU rendeletben leírtakat, valamint a 2013/36/EU irányelvet átültető nemzeti rendelkezéseket vagy a belső irányítási rendszerek potenciális vagy tényleges megsértését. Nem fontos, hogy a bejelentő munkatárs bizonyítékkal rendelkezzen a szabályszegést illetően, azonban kellő szintű bizonyossággal kell rendelkezni egy vizsgálat elindításának megindoklásához.

²³ Lásd még az ESMA és az EBH közös iránymutatását: „A 2013/36/EU irányelv és a 2014/65/EU irányelv szerinti vezető testületi tagok és kulcsfontosságú funkciókat ellátó személyek alkalmasságának értékelése”.

118. Azérdekkonfliktusok elkerülése érdekében a munkatársak számára lehetővé kell tenni, hogy a szokásos jelentéstételi útvonalakon kívül (azaz a megfelelőség biztosítási funkción, a belső ellenőrzési funkción vagy egy független belső visszaélés-bejelentési eljáráson keresztül) jelenthessék a szabálytalanságokat. A figyelmeztetési eljárásoknak a személyes adatok védelméül a szabályszegést bejelentő személy, valamint a szabályszegésért feltehetően felelős természetes személy vonatkozásában egyaránt biztosítani kell, összhangban a 95/46/EK irányelvvel.
119. A figyelmeztetési eljárásokat egy adott intézményen belül minden munkatárs számára elérhetővé kell tenni.
120. A munkatársak által a figyelmeztetési eljárások révén nyújtott információkat adott esetben a vezető testület és a belső figyelmeztetési politikában meghatározott egyéb felelős funkciók rendelkezésére kell bocsátani. Ha a szabályszegést bejelentő munkatárs kéri, az információkat anonim módon kell a vezető testület és az egyéb felelős funkciók rendelkezésére bocsátani. Az intézmények olyan visszaélés-bejelentési eljárással is rendelkezhetnek, amely az információ anonim módon történő eljuttatását is lehetővé teszi.
121. Az intézményeknek biztosítaniuk kell, hogy a szabályszegést bejelentő személyt megvédjék bármilyen negatív hatástól, például megtorlástól, diszkriminációtól vagy a tisztességtelen bánásmód egyéb formáitól. Az intézménynek biztosítani kell, hogy az intézmény hatáskörébe tartozó személyek ne tehesék áldozattá a szabályszegést bejelentő személyt, és megfelelő intézkedéseket kell hozni azokkal szemben, akik felelőssé tehetőek ilyen cselekedetért.
122. Az intézményeknek a bejelentés tárgyát képező személyeket is meg kell védeniük az esetleges negatív hatásoktól, ha a vizsgálat során nem találnak olyan bizonyítékot, amely indokolhatná az érintett személlyel szemben hozott intézkedést. Ha sor kerül intézkedésre, az intézménynek úgy kell meghozniuk azokat, hogy közben igyekezzenek megvédeni az érintett személyt a hozott intézkedés célját meghaladó nem szándékos negatív hatásoktól.
123. Különösen, a belső figyelmeztetési folyamatok:
- dokumentálak (például munkatársi kézikönyvek);
 - egyértelmű szabályokat tartalmaznak, amelyek biztosítják, hogy a bejelentőre és a jelentés tárgyát képező személyekre, valamint a szabályszegésre vonatkozó információkat a 95/46/EK irányelvvel összhangban bizalmasan kezelik, kivéve akkor, ha a nyilvánosságra hozatalt a nemzeti jog a további vizsgálatok vagy az azt követő bírósági eljárás összefüggésében előírja;
 - megvédik az aggályaikat megfogalmazó személyeket attól, hogy a bejelenthető szabályszegések feltárása miatt áldozattá váljanak;
 - biztosítják, hogy a bejelentett potenciális vagy tényleges szabályszegéseket értékeljék és továbbítsák, adott esetben a releváns illetékes hatóság vagy bűnüldöző szerv felé;

- e. biztosítják, hogy adott esetben a potenciális vagy tényleges szabályszegést bejelentő munkatárs részére megerősítést küldjenek az információ beérkezéséről;
- f. biztosítják a bejelentett szabályszegéssel kapcsolatos vizsgálat eredményének nyomon követését; továbbá
- g. biztosítják a megfelelő nyilvántartás vezetését.

14 Jogsértések bejelentése az illetékes hatóságok részére

124. Az illetékes hatóságoknak hatékony és megbízható mechanizmusokat kell létrehozniuk annak érdekében, hogy az intézmények munkatársai bejelenthessék a jogszabályi követelmények potenciális vagy tényleges megsértését, beleértve többek között, de nem kizárólagosan az 575/2013/EU rendelet követelményeit, valamint a 2013/36/EU irányelvet átültető nemzeti rendelkezéseket. E mechanizmusoknak legalább a következőkre kell kiterjedniük:

- a. a jogsértésekről szóló jelentések átvételére és nyomon követésére vonatkozó konkrét eljárások, például egy külön visszaélés-bejelentési osztály, egység vagy funkció;
- b. a 13. szakaszban említett megfelelő védelem;
- c. a jogsértést bejelentő természetes személy, valamint a jogsértésért feltehetően felelős természetes személy személyes adatainak védelme, a 95/46/EK irányelvvel összhangban; valamint
- d. a 123. pontban meghatározott egyértelmű eljárások.

125. A jogsértéseknek az illetékes hatóságok mechanizmusai révén történő bejelentésére irányuló lehetőség sérelme nélkül az illetékes hatóságok arra ösztönözhetik az intézmény munkatársait, hogy először folyamodjanak az intézmény belső figyelmeztetési eljárásaihoz.

V. cím – Belső kontroll rendszer és -mechanizmusok

15 Belső kontroll rendszer

126. Az intézményeknek olyan kultúrát kell kialakítaniuk és fenntartaniuk amely az intézményen belül ösztönzi a kockázati kontrollal és megfeleléssel kapcsolatos pozitív hozzáállást, valamint a megbízható és átfogó belső kontroll rendszert. E keretrendszer szerint az intézmény üzletági felelnek a tevékenységük végzése során felmerülő kockázatok kezeléséért, és olyan kontrollokkal rendelkeznek, amelyek biztosítják a belső és külső követelményeknek való megfelelést. E keretrendszer részeként az intézményeknek a feladataik ellátásához megfelelő és kellő önállósággal, kompetenciával és a vezető testülethez való hozzáféréssel rendelkező belső kontroll funkciókkal, valamint kockázatkezelésszisztemmel kell rendelkezniük.

127. Egyedi alapon az érintett intézmény belső kontroll rendszerét az üzleti tevékenységéhez, összetettségéhez és a kapcsolódó kockázatokhoz kell igazítani, figyelembe véve a vállalatcsoportszintű vonatkozásokat. Az érintett intézményeknek a szükséges információcseréjt oly módon kell megszervezniük, hogy az biztosítsa, hogy minden egyes vezető testület, üzletág és belső egység – az egyes belső kontroll funkciókat is beleértve – képes legyen kötelességeinek teljesítésére. Ez például a megfelelő információknak az üzletágak és a csoportszintű megfeleléség biztosítási funkció, valamint a csoportszintű belső kontroll funkciók vezetői és az intézmény vezető testülete közötti szükséges cseréjét jelenti.
128. A belső kontroll rendszernek a teljes szervezetre ki kell terjednie, beleértve a vezető testület felelősségi köreit és feladatait és az összes üzletág és belső egység tevékenységeit, beleértve a belső kontroll funkciókat, a kiszervezett tevékenységeket és a forgalmazási csatornákat.
129. Az intézmények belső kontroll rendszerének a következőket kell biztosítania:
- a. eredményes és hatékony műveletek;
 - b. körültekintő üzletvitel;
 - c. a kockázatok megfelelő azonosítása, mérése és mérséklése;
 - d. a belsőleg és külsőleg jelentett pénzügyi és nem pénzügyi információk megbízhatósága;
 - e. prudens adminisztratív és számviteli eljárások; továbbá
 - f. a jogszabályoknak, rendeleteknek, felügyeleti előírásoknak, továbbá az intézmény belső politikáinak, eljárásainak, szabályainak és döntéseinek való megfelelés.

16 Belső kontroll rendszer megvalósítása

130. A vezető testület felel a belső kontroll rendszer, eljárások és mechanizmusok létrehozásáért, valamint alkalmasságuk és hatékonyságuk nyomon követéséért, továbbá az összes üzletág és belső egység felügyeletéért, beleértve a belső kontroll funkciókat is (mind a kockázatkezelési, megfeleléség biztosítási és belső ellenőrzési funkciók). Az intézményeknek kell alakítaniuk, fenn kell tartaniuk és rendszeresen frissíteniük kell a megfelelő írásos belső kontrollpolitikáikat, mechanizmusait és eljárásait, amelyeket a vezető testületnek kell jóváhagynia.
131. Az intézménynek világos, átlátható és dokumentált döntéshozatali folyamattal, valamint a belső kontroll rendszerén belül a felelősségi körök és hatáskörök egyértelmű meghatározásával kell rendelkeznie a b, beleértve az üzletágakat, a belső szervezeti egységeket és a belső kontroll funkciókat.

132. Az intézményeknek e politikákat, mechanizmusokat és eljárásokat kommunikálniuk kell az összes munkatárs felé, és azok lényeges változtatások esetén minden alkalommal.
133. A belső kontroll rendszer megvalósításakor az intézményeknek a feladatokat egyértelműen el kell különíteniük egymástól – például az ügyletek feldolgozása vagy a szolgáltatások nyújtása egymással konfliktusban álló tevékenységeket más-más személyre bízva, illetve a felügyeleti felelősségek és a jelentéstételi feladatok egymással konfliktusban álló tevékenységeit más-más személyre bízni –, és információk korlátokat kell felállítaniuk, például az egyes szervezeti egységek fizikai szétválasztása révén.
134. A belső kontroll funkcióknak ellenőrizniük kell, hogy a belső kontroll rendszerben meghatározott politikákat, mechanizmusokat és eljárásokat megfelelően hajtják-e végre az egyes illetékességi területeken.
135. A megállapított fontosabb hiányosságokról a belső kontroll funkcióknak rendszeresen írásos jelentéseket kell készíteniük a vezető testület számára. E jelentések minden egyes újonnan megállapított fontosabb hiányoságnál tartalmazzák az érintett kockázatokat, egy hatásvizsgálatot, ajánlásokat és a meghozandó kiigazító intézkedéseket. A vezető testületnek a belső kontroll funkciók megállapításait időben és hatékony módon kell figyelemmel kísérnie, és elő kell írnia a megfelelő korrekciós intézkedések meghozatalát. A megállapításokkal és a kiigazító intézkedésekkel kapcsolatban hivatalos nyomkövetési eljárást kell bevezetni.

17 Kockázatkezelési rendszer

136. Az átfogó belső kontroll rendszer részeként az intézményeknek holisztikus és az egész intézményre kiterjedő kockázatkezelési rendszert kell kidolgozniuk, amely valamennyi üzletágot és belső szervezeti egységet, a belső kontroll funkciókat is beleértve, lefed, teljes mértékben azonosítva az összes kockázati kitétségek gazdasági tartalmát. A kockázatkezelési rendszer lehetővé teszi az intézmény számára, hogy a kockázatvállalással kapcsolatban teljes mértékben megalapozott döntéseket hozzon. A kockázatkezelési rendszer a mérlegen belüli és kívüli kockázatokra, valamint az intézményt esetleg érintő jelenlegi és jövőbeli kockázatokra egyaránt kiterjed. A kockázatokat alulról felfelé és felülről lefelé egyaránt értékelni kell, az üzletágakon belül és azok között, az egész intézményben, valamint konszolidált vagy szubkonszolidált szinten következetes terminológia és összeegyeztethető módszertan alkalmazásával. A kockázatkezelési rendszernek valamennyi releváns kockázatra ki kell terjednie, megfelelően figyelembe véve pénzügyi és nem pénzügyi kockázatokat, beleértve a hitel, a piaci, a likviditási, a koncentrációs, a működési, az informatikai, a reputációs, a jogi, az üzletviteli, a megfelelőségi és a stratégiai kockázatokat.
137. Az intézmény kockázatkezelési rendszerének tartalmaznia kell olyan politikákat, eljárásokat, kockázati limiteket és kockázati kontrollokat, amelyek biztosítják a kockázatok üzletági, intézményi és konszolidált vagy szubkonszolidált szinten, időben történő és folyamatos azonosítását, mérését vagy értékelését, nyomon követését, kezelését, csökkentését és jelentését.

138. Az intézmény kockázatkezelési rendszerének a stratégiai végrehajtásával kapcsolatos útmutatást is kell tartalmaznia. Ezen útmutatás adott esetben megállapítja és érvényben tartja az intézmény kockázati étvágynak megfelelő és az intézmény prudens működésével, pénzügyi erejével, tőkealapjával és stratégiai céljaival arányos belső limiteket. Az intézmény kockázati profilját e limiteken belül kell tartani. A kockázatkezelési rendszer biztosítja, hogy legyen egy előre meghatározott eljárás a kockázati limitek megsértésének jelezésére és megfelelő nyomon követésére.
139. A kockázatkezelési rendszert független belső, például a belső ellenőrzési funkció által végzett, felülvizsgálatnak kell alávetni, majd az intézmény kockázati étvággyal összevetve rendszeresen újra kell értékelni, figyelembe véve a kockázatkezelési funkciótól és amennyiben releváns a kockázati bizottságtól származó információkat. A következő tényezőket kell figyelembe venni: belső és külső fejlemények, például a mérleg és a bevétel változásai; az intézmény üzleti tevékenysége, kockázati profilja vagy működési struktúrája összetettségének növekedése; földrajzi terjeszkedés; fúziók és felvásárlások; valamint új termékek vagy üzletágak bevezetése.
140. A kockázatok azonosítása és mérése vagy értékelése tekintetében az intézménynek megfelelő, előre- és visszatekintő eszközöket is magukban foglaló, módszereket kell kidolgoznia, a módszerek lehetővé teszik az üzletágak szerinti kockázati kitettségek összesítését, és támogatják a kockázatok koncentrációjának azonosítását. Az eszközök közé tartoznak a következők: a tényleges kockázati profilnak az intézmény kockázati étvággyal összevetve történő értékelése, valamint különböző kedvezőtlen körülmények fennállása esetén a potenciális és stresszhelyzeti kockázati kitettségek az intézmény kockázatkezelési kapacitásával összevetve történő azonosítása és értékelése. Az eszközök információkat kell, hogy nyújtsanak a kockázati profil bármilyen esetlegesen szükségessé váló kiigazításáról. Az intézményeknek a stresszhelyzeti forgatókönyvek kidolgozása során kellően konzervatív feltételezésekkel kell élniük.
141. Az intézményeknek figyelembe kell venniük, hogy a mennyiségi értékelési módszerek, beleértve a stresszteszteket, eredményei rendkívüli mértékben függenek a modellek korlátaitól és feltételezéseitől (beleértve a megrázkódtatás súlyosságát és időtartamát, valamint a mögöttes kockázatokat). Például ha egy modell nagyon magas gazdasági tőkére vetített hozamot jelez, az jelentheti a modell gyengeségét is (például releváns kockázatok figyelmen kívül hagyását), nem pedig azt, hogy az intézmény stratégiája kiváló, vagy hogy az intézmény nagyszerűen hajtja végre a stratégiát. A vállalt kockázat szintjének megállapítása ezért nem alapulhat kizárólag mennyiségi információkon vagy modellezési eredményeken; annak minőségi megközelítést is tartalmaznia kell (beleértve a szakértői értékelést és a kritikus elemzést). Mindenképpen foglalkozni kell a releváns makrogazdasági környezeti trendekkel és adatokkal külön ahhoz, hogy a kitettségekre és portfóliókra gyakorolt potenciális hatásukat értékelni lehessen.
142. A kockázatértékelésért való végső felelősség kizárólag az intézményt terheli, amelynek ez alapján kritikusan kell értékelnie a kockázatokat, és nem szabad kizárólag külső értékelésekre

támaszkodnia. Az intézménynek validálnia kell például a megvásárolt kockázati modellt, és azt saját egyéni körülményehez igazítva kell kalibrálnia annak biztosítása érdekében, hogy a modell pontosan és mindenre kiterjedően mérje és elemezze a kockázatot.

143. Az intézményeknek tisztában kell lenniük a modellek és mutatók korlátaival, és nem csupán mennyiségi, hanem minőségi kockázatelemzési eszközöket is használniuk kell (a szakértői értékelést és a kritikai elemzést is beleértve).
144. Az intézmények saját értékeléseiken felül külső kockázatértékelést is alkalmazhatnak (a külső hitelminősítéseket vagy külső féltől vásárolt kockázati modelleket is beleértve). Az intézményeknek tisztában kell lenniük az ilyen értékelések pontos alkalmazási körével és korlátaival.
145. Rendszeres és átlátható jelentéstételi mechanizmusokat kell kialakítani, hogy a vezető testület, annak kockázati bizottsága (ha van ilyen) és az intézmény valamennyi érintett szervezeti egysége gyors, pontos, tömör, érthető és értelmes jelentéseket kapjon, és a kockázatok azonosítására, mérésére vagy értékelésére, nyomon követésére és kezelésére vonatkozó releváns információk megosztása érdekében. A jelentési rendszert pontosan meg kell határozni és dokumentálni kell.
146. A kockázatokkal és a kockázati stratégiával kapcsolatos hatékony kommunikáció és tudatosság kulcsfontosságú a teljes kockázatkezelési folyamat szempontjából, a felülvizsgálati és döntéshozatali folyamatokat is beleértve, és segít megakadályozni azokat a döntéseket, amelyek nem tudatos módon növelhetik a kockázatot. A kockázatok hatékony jelentési rendszere a kockázati stratégia és a releváns kockázati adatok az intézményen belül horizontálisan, valamint a menedzsment láncon belül felfelé és lefelé történő prudens belső mérlegelését és kommunikációját is magában foglalja.

18 Új termékek és jelentős változások²⁴

147. Az intézménynek rendelkeznie kell az új termékek jóváhagyására vonatkozó, jól dokumentált, a vezető testület által jóváhagyott politikával, amely az új piacok, termékek és szolgáltatások fejlesztésével, valamint a meglévők jelentős mértékű változásaival foglalkozik, a rendkívüli ügyleteket is beleértve. A politika ezen kívül a kapcsolódó folyamatok (például új kiszervezési megállapodások) és rendszerek (például az IT eljárások változtatása) lényeges változásaira is kiterjed. Az új termék jóváhagyási politika biztosítja, hogy a jóváhagyott termékek és változások összhangban legyenek az intézmény kockázati stratégiájával és kockázati étvággyával, továbbá a kapcsolódó limitekkel, vagy hogy a szükséges felülvizsgálatokra sor kerüljön.
148. A jelentős változások vagy rendkívüli ügyletek közé tartozhatnak a fúziók és felvásárlások, beleértve az elégtelen átvilágítást, melynek során nem sikerült azonosítani a fúziót követő

²⁴ Lásd még a lakossági banki termékek gyártóira és forgalmazóira vonatkozó termékfelügyeleti és irányítási követelményekről szóló EBH-iránymutatást, elérhető itt: <https://www.eba.europa.eu/-/eba-publishes-final-product-oversight-and-governance-requirements-for-manufacturers-and-distributors-of-retail-banking-products>.

kockázatokat és felelősséget, elvégzésének esetleges következményeit; a struktúrák létrehozása (például új leányvállalatok vagy különleges célú gazdasági egységek); az új termékek; a rendszerekben vagy a kockázatkezelési rendszerben vagy eljárásokban bekövetkezett változtatások; valamint az intézmény szervezetének változásai.

149. Az intézménynek külön eljárásokkal kell rendelkeznie az ezen politikáknak való megfelelés értékelésére, figyelembe véve a kockázatkezelési funkcióinputját. Ide tartozik a megfelelésig biztosítási funkció szisztematikus előzetes értékelése és dokumentált véleménye az új termékekről vagy a meglévő termékek lényeges módosításairól.
150. Az intézmény új termék jóváhagyási politikájának minden olyan szempontra ki kell terjednie, amelyet új piacokra lépés, új termékekkel való kereskedés, új szolgáltatás bevezetése vagy meglévő termékek vagy szolgáltatások jelentős módosítása esetén figyelembe kell venni. Az új termék jóváhagyási politikának tartalmaznia kell az „új termék/piac/üzletág” és a „jelentős változások” szervezeten belül használandó fogalom meghatározását, valamint a döntéshozatali folyamatba bevonandó belső funkciókat.
151. Az új termék jóváhagyási politikának meg kell határoznia azokat a fontosabb témákat, amelyeket a döntések meghozatala előtt meg kell tárgyalni. Ide tartozik a jogszabályi rendelkezéseknek való megfelelés; a számvitel; az árképzési modellek; a kockázati profilra, tőke megfelelésre és jövedelmezőségre gyakorolt hatás; a megfelelő front, back és middle office erőforrások rendelkezésre állása; valamint a kapcsolódó kockázatok megértésére és nyomon követésére szolgáló megfelelő belső eszközök és szakértelem rendelkezésre állása. Egy új tevékenység beindítására vonatkozó döntésnek egyértelműen meg kell neveznie az érintett üzletágat és a felelős személyeket. Új tevékenység nem indítható addig, amíg nem állnak rendelkezésre a kapcsolódó kockázatok megértését és kezelését biztosító megfelelő erőforrások.
152. A kockázatkezelési funkciót és a megfelelésig biztosítási funkciót be kell vonni az új termékek vagy a meglévő termékek, folyamatok és rendszerek jelentős módosításainak jóváhagyásába. Hozzájárulásuknak ki kell terjednie annak teljes körű és objektív értékelésére, hogy az új tevékenységekből különböző forgatókönyvek esetében milyen kockázatok keletkeznek, az intézmény kockázatkezelési és belső kontroll rendszereik esetlegesen milyen hiányosságokkal rendelkeznek, valamint, hogy milyen az intézménynek az új kockázatok hatékony kezelésére irányuló képessége. A kockázatkezelési funkciónak egyértelműen át kell látnia az új termékeknek az egyes üzletágakban és portfóliókban történő bevezetését (vagy a meglévő termékek, folyamatok és rendszerek jelentős módosításait), és hatáskörrel kell rendelkeznie annak előírásához, hogy a meglévő termékek módosításai a hivatalos új termék jóváhagyási politika szerinti folyamat mentén történjenek.

19 Belső kontroll funkciók

153. A belső kontroll funkciók a kockázatkezelési funkciót (lásd a 20. szakaszt), a megfelelésig biztosítási funkciót (lásd a 21. szakaszt) és a belső ellenőrzési funkciót (lásd a 22. szakaszt)

foglalják magukban. A kockázatkezelési és megfelelési biztosítási funkciót a belső ellenőrzési funkciónak kell vizsgálnia.

154. Az érintett intézmények vezető testületeinek hozzájárulásával a belső kontroll funkciók operatív feladatai, ki lehet szervezni – figyelembe véve az I. cím alatt megállapított arányossági kritériumokat – a konszolidáló intézményhez vagy a csoporton belüli vagy kívüli egyéb szervezethez. Még ha a belső kontroll operatív feladatait részben vagy egészben ki is szervezik, az érintett belső kontroll funkció vezetője és a vezető testület továbbra is felelős a tevékenységekért, valamint az intézményen belülibizonyos belső kontroll funkciófenntartásáért.

19.1 A belső kontroll funkciók vezetői

155. A belső kontroll funkciók vezetőit a hierarchia megfelelő, a kontroll funkció vezetőjének a feladatai ellátásához megfelelő felhatalmazást és kompetenciát biztosító szintjéről kell kijelölni, . A vezető testület általános felelőssége ellenére a belső kontroll funkciók vezetőinek függetlennek kell lenniük az általuk kontrollált üzletágaktól vagy szervezeti egységektől. E célból a kockázatkezelési, megfelelési biztosítási és belső ellenőrzési funkciók vezetői a vezető testületnek tartoznak beszámolási kötelezettséggel és elszámolással, és teljesítményüket is a vezető testületnek kell vizsgálnia.

156. Szükség esetén a belső kontroll funkciók vezetőinek kapcsolatba kell tudniuk kerülni a felügyeleti jogkörrel rendelkező vezető testülettel és közvetlenül neki kell jelenteniük, ha aggályaiknak kívánnak hangot adni, és figyelmeztetni akarják a felügyeleti jogkörrel rendelkező testületet, adott esetben akkor, ha bizonyos fejlemények hatással vannak vagy lehetnek az intézményre. Ez nem akadályozhatja meg a belső kontroll funkciók vezetőit abban, hogy a szokásos jelentéstételi útvonalakat is használják.

157. Az intézményeknek dokumentált folyamatokat kell bevezetniük a belső kontroll funkció vezetőjének kijelölésére és feladatköreinek visszavonására vonatkozóan. Minden esetben igaz, hogy a belső kontroll funkciók vezetői – és a 2013/36/EU irányelv 76. cikkének (5) bekezdése értelmében a kockázatkezelési funkció vezetője – a felügyeleti jogkörrel rendelkező vezető testület előzetes jóváhagyása nélkül nem távolíthatók el. Jelentős intézmények esetében az illetékes hatóságokat haladéktalanul tájékoztatni kell a belső kontroll funkció vezetője eltávolításának jóváhagyásáról és főbb okairól.

19.2 A belső kontroll funkciók függetlensége

158. A belső kontroll funkciók akkor tekinthetők függetlennek, ha teljesülnek az alábbi feltételek:

- a. munkatársaik nem végeznek az olyan tevékenységek körébe tartozó operatív feladatot, amelyet a belső kontroll funkciónak kell nyomon követnie és ellenőriznie;

- b. szervezetenként külön vannak választva azokról a tevékenységektől, amelyeket nyomon kell követniük és ellenőrizniük kell;
- c. a vezető testület tagjainak az intézmény tekintetében fennálló általános felelőssége ellenére a belső kontroll funkció vezetője nem rendelhető alá olyan személynek, aki azoknak a tevékenységeknek az irányításáért felel, amelyeket a belső kontroll funkció nyomon követ és ellenőriz; továbbá
- d. a belső kontroll funkció munkatársainak javadalmazása nem köthető azon tevékenységek teljesítményéhez, amelyeket a belső kontroll funkció nyomon követ és ellenőriz, és amelyek más módon veszélyeztethetik az objektivitásukat²⁵.

19.3 A belső kontroll funkciók összevonása

159. Figyelembe véve az I. cím alatt meghatározott arányossági kritériumokat, a kockázatkezelési és a megfelelőség biztosítási funkciót össze lehet vonni. A belső ellenőrzési funkciót azonban nem szabad más belső kontroll funkcióval összevonni.

19.4 A belső kontroll funkciók erőforrásai

160. A belső kontroll funkcióknak elegendő erőforrással kell rendelkezniük. Megfelelő számú képzett munkatárssal kell rendelkezniük (az anyavállalat és a leányvállalat szintjén egyaránt). A munkatársak képzettségét folyamatosan fenn kell tartani, és szükség esetén képzésben kell részesülniük.

161. A belső kontroll funkcióknak megfelelő informatikai rendszerrel és támogatással kell rendelkezniük, a feladataik ellátásához szükséges belső és külső információkhoz való hozzáféréssel együtt. Hozzá kell férniük az összes üzletággal és a releváns kockázatviselő leányvállalatokkal kapcsolatos összes szükséges információhoz, különös tekintettel azokra, amelyek az intézmények számára lényeges kockázatot hordozhatnak magukban.

20 Kockázatkezelési funkció

162. Az intézményeknek a teljes intézményre kiterjedő kockázatkezelési funkciót (RMF) kell kialakítaniuk. A kockázatkezelési funkciónak – az I. cím alatt felsorolt arányossági kritériumokat figyelembe véve – elegendő hatáskörrel, erőforrásokkal és kompetenciával kell rendelkeznie ahhoz, hogy a 17. szakaszban meghatározottak szerint megvalósítsa a kockázatkezelési politikákat és a kockázatkezelési rendszert.

163. A kockázatkezelési funkcióknak szükség esetén közvetlen kapcsolatba kell tudniuk kerülni a felügyeleti jogkörrel rendelkező vezető testülettel és amennyiben létrehozásra kerültek, annak bizottságaival, beleértve különösen a kockázati bizottságot.

²⁵ Lásd még a megbízható javadalmazási politikákról szóló EBH-iránymutatást, amely itt érhető el: <https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/remuneration/guidelines-on-sound-remuneration-policies>.

164. A kockázatkezelési funkciónak hozzáféréssel kell rendelkeznie valamennyi kockázat generálására alkalmas üzletághoz és egyéb belső szervezeti , t, csakúgy, mint a releváns leányvállalatokhoz.
165. A kockázatkezelési funkció munkatársainak kellő tudással, ismeretekkel és tapasztalattal kell rendelkezniük a kockázatkezelési technikák és eljárások, valamint piacok és termékek terén, és elérhetővé kell tenni számukra a rendszeres képzést.
166. A kockázatkezelési funkciónak függetlennek kell lennie azoktól az üzletágaktól és szervezeti egységektől, amelyek kockázatait ellenőrzi, de nem szabad megakadályozni, hogy felvegye felük a kapcsolatot. Az operatív funkciók és a kockázatkezelési funkció közötti interakciónak segítenie kell az intézmény valamennyi munkatársának a kockázatkezelés tekintetében fennálló felelősségére vonatkozó célkitűzés elérését.
167. A kockázatkezelési funkciónak az intézmény egyik központi szervezeti funkciójának kell lennie, és struktúráját úgy kell kialakítani, hogy képes legyen a kockázatkezelési politikák végrehajtására és a kockázatkezelési rendszer ellenőrzésére. A kockázatkezelési funkciónak kiemelt szerepet kell játszania annak biztosításában, hogy az intézménynél hatékony kockázatkezelési eljárások legyenek érvényben. A kockázatkezelési funkciót aktívan be kell vonni a jelentős kockázatok kezelésével kapcsolatos valamennyi döntésbe.
168. A jelentős intézmények megfontolhatják, hogy minden lényeges üzletágra célzott kockázatkezelési funkciót hozzanak létre. Fontos azonban, hogy legyen egy központi kockázatkezelési funkció, a konszolidáló intézményen belüli csoportszintű kockázatkezelési funkciót is beleértve, amely intézményi- és csoportszintű holisztikus megközelítést nyújt valamennyi kockázatot illetően, és biztosítja a kockázati stratégiának való megfelelést.
169. A kockázatkezelési funkciónak releváns független tájékoztatást, elemzéseket és szakértői véleményt kell nyújtania a kockázati kitétségekről, valamint tanácsot kell adnia az üzletágak vagy belső szervezeti egységek által tett javaslatok és kockázatvállalási döntésektekintetében, továbbá tájékoztatnia kell a vezető testületet azzal kapcsolatban, hogy ezek megfelelnek-e az intézmény kockázati étvágyának és stratégiájának. A kockázatkezelési funkció javaslatot tehet a kockázatkezelési rendszer fejlesztésére, valamint a kockázatkezelési politikák, eljárások és limitek megsértésének orvoslását szolgáló kiigazító intézkedésekre.

20.1 A kockázatkezelési funkció kockázati stratégiát és döntéseket illető szerepe

170. A kockázatkezelési funkciót aktívan be kell vonni az intézmény kockázati stratégiájának kialakításába, annak korai szakaszában, valamint annak biztosításába, hogy az intézmény hatékony kockázatkezelési eljárásokkal rendelkezzen. A kockázatkezelési funkciónak a vezető testület rendelkezésére kell bocsátania annak az intézmény kockázati étvágya mértékének megállapításához szükséges, a kockázatokkal kapcsolatos összes releváns információt. A kockázatkezelési funkciónak értékelnie kell a kockázati stratégia és a kockázati étvágy

megbízhatóságát és fenntarthatóságát. Biztosítania kell, hogy megtörténjen a kockázati étvágy konkrét kockázatvállalási limitekre történő lefordítása. A kockázatkezelési funkciónak fel kell mérnie az üzletágak kockázati stratégiáit is, beleértve az üzletágak által javasolt célokat, valamint a funkciót be kell vonni a vezető testület kockázati stratégiákkal kapcsolatos döntése előtti folyamatokba. A céloknak relálisaknak kell lenniük, és összhangban kell állniuk az intézmény kockázati stratégiájával.

171. A kockázatkezelési funkció döntéshozatali folyamatokba történő bevonásának biztosítania kell a kockázati szempontokat kellő figyelembevételét. A meghozott döntésekért azonban az üzletágak és a belső szervezeti egységek, végső soron pedig a vezető testület tartoznak felelősséggel.

20.2 A kockázatkezelési funkció jelentős változásokat illető szerepe

172. A 18. szakasszal összhangban, a jelentős változásokkal vagy rendkívüli ügyletekkel kapcsolatos döntések meghozatala előtt a kockázatkezelési funkciót be kell vonni az ilyen változásoknak és rendkívüli ügyleteknek az intézményi- és a csoportszintű kockázatra gyakorolt hatásainak értékelésébe, és megállapításairól közvetlenül a vezető testületnek kell beszámolnia a döntés meghozatala előtt.
173. A kockázatkezelési funkciónak értékelnie kell, hogy az azonosított kockázatok szokásos és kedvezőtlen körülmények között hogyan befolyásolhatják az intézmény vagy a csoport kockázati profiljának, likviditásának és megbízható tőkealapjának kezelésére irányuló képességét.

20.3 A kockázatkezelési funkciónak a kockázatokazonosítása, mérése, értékelése, kezelése, mérséklése, nyomon követése és jelentése terén játszott szerepe

174. A kockázatkezelési funkciónak biztosítania kell, hogy az intézményen belül az érintett szervezeti egységek minden kockázatot azonosítsanak, értékelnek, mérnek, nyomon követnek, kezelnek és megfelelően jelentenek.
175. A kockázatkezelési funkciónak biztosítania kell, hogy az azonosítás és az értékelés n kizárólag mennyiségi információkon vagy modellezések eredményein alapuljon, és a minőségi megközelítéseket is figyelembe kelljen venni. A kockázatkezelési funkciónak tájékoztatnia kell a vezető testületet a kockázati modellek és elemzések feltételezéseiről és lehetséges hiányosságairól.
176. A kockázatkezelési funkciónak biztosítania kell a kapcsolt felekkel bonyolított ügyleteket vizsgálatát, és hogy az általuk az intézmény számára képviselt kockázatokat azonosítsák és megfelelően értékeljék.

177. A kockázatkezelési funkciónak biztosítania kell, hogy az üzletágak az összes azonosított kockázatot hatékonyan nyomon kövessék.
178. A kockázatkezelési funkciónak rendszeresen monitoroznia kell az intézmény aktuális kockázati profilját, és azt össze kell vetnie az intézmény stratégiai céljaival és kockázati étvággyával, hogy az irányítási jogkörrel rendelkező vezető testület döntéshozatalát és annak a felügyeleti jogkörrel rendelkező vezető testület általi kritikus vizsgálatát lehetővé tegye.
179. A kockázatkezelési funkció elemzi a trendeket, és felismeri az új vagy újonnan felmerülő kockázatokat, valamint a kockázatnak a változó körülményekből és feltételekből eredő növekedését. Rendszeresen vizsgálja továbbá a korábbi becslésekkel való összevetésben az aktuális kockázati eredményeket (azaz utótesztelést végez), hogy értékelje és javítsa a kockázatkezelési eljárás pontosságát és hatékonyságát.
180. A kockázatkezelési funkciónak értékelnie kell a kockázatok mérséklésének lehetséges módjait. A vezető testületnek történő jelentésnek ki kell térnie a javasolt, megfelelő kockázatmérséklési intézkedésekre.

20.4 A kockázatkezelési funkció a nem jóváhagyott kitettségeket illető szerepe

181. A kockázatkezelési funkciónak függetlenül kell értékelnie a kockázati étvággy vagy limitek megsértésének eseteit (beleértve az ok megállapítását, valamint a kitettség lezárásának, csökkentésének vagy fedezésének tényleges költségeivel és a kitettség fenntartásának esetleges költségeivel kapcsolatban végzett jogi és gazdasági elemzést). A kockázatkezelési funkciónak tájékoztatnia kell az érintett üzletágakat és a vezető testületet, továbbá lehetséges megoldásokat kell javasolnia. Jelentős Amennyiben a szabályszegés jelentős a kockázatkezelési funkciónak közvetlenül a felügyeleti jogkörrel rendelkező vezető testületnek kell jelentenie, az egyéb belső funkcióknak és bizottságoknak való jelentéstétel sérelme nélkül.
182. A kockázatkezelési funkció kiemelt szerepet játszik annak biztosításában, hogy az ajánlásával kapcsolatos döntést a releváns szinten hozzák meg, azt az érintett üzletágak betartsák, és arról megfelelően beszámoljanak a vezető testületnek, illetve amennyiben létezik, a kockázatkezelési bizottságnak.

20.5 A kockázatkezelési funkció vezetője

183. A kockázatkezelési funkció vezetője felel azért, hogy a kockázatokról átfogó és érthető tájékoztatást nyújtson, továbbá, hogy tanácsot adjon a vezető testületnek, lehetővé téve, hogy az megértse az intézmény teljes kockázati profilját. Konzolidált szinten ugyanez vonatkozik az anyaintézmények kockázatkezelési funkciójának vezetőjére.
184. A kockázatkezelési funkció vezetőjének kellő szakértelemmel, függetlenséggel és magas beosztással rendelkezik ahhoz, hogy kritikus vizsgálatnak vethesse alá az intézmény kockázati

kitettségét befolyásoló döntéseket. Amennyiben a kockázatkezelési funkció vezetője nem tagja a vezető testületnek, a jelentős intézményeknek a kockázatkezelési funkció élére független, más funkcióért nem felelős, közvetlenül a vezető testületnek jelentő vezetőt kell kijelölniük. Ha az I. cím alatt meghatározott arányossági elvet figyelembe véve aránytalan lenne olyan személyt kijelölni, aki csak a kockázatkezelési funkció vezetésével van megbízva, a funkció a megfeleléség biztosítási funkció vezetésével is összevonható, avagy azt más rangidős személy is elláthatja, feltéve, hogy nem merül fel az összevont funkciók közötti érdekkonfliktus. Mindenesetre ennek a személynek kellő hatáskörrel, kompetenciával és függetlenséggel kell rendelkeznie (például a jogi terület vezetője).

185. A kockázatkezelési funkció vezetőjének képesnek kell lennie kritikus vizsgálatnak alávetni az intézmény vezetősége és vezető testülete által hozott döntéseket, és a kifogások okait hivatalosan dokumentálni kell. Ha az intézmény a kockázatkezelési funkció vezetőjének a vezető testületnél alacsonyabb szinteken hozott döntések (például hitelezési vagy beruházási döntések vagy limit megállapítása) megvétózására irányuló jogot kíván biztosítani, pontosan meg kell határoznia a vétőjog hatályát, a felterjesztési vagy fellebbezési eljárásokat, és hogy a vezető testület milyen módon kerül bevonásra.
186. Az intézményeknek megerősített eljárásokat kell kialakítaniuk azon döntések jóváhagyására, amelyekkel kapcsolatban a kockázatkezelési funkció vezetője negatív véleményt fejezett ki. Kiemelt kockázati témákban a felügyeleti jogkörrel rendelkező vezető testületnek közvetlenül kell tudnia kommunikálni a kockázatkezelési funkció vezetőjével, beleértve azokat a fejleményeket, amelyek az intézmény kockázati étvágyával és stratégiájával nem egyeztethetők össze.

21 Megfeleléség biztosítási funkció

187. Az intézményeknek állandó és hatékony megfeleléség biztosítási funkciót kell kialakítaniuk, amely kezeli a megfeleléségi kockázatot, és ki kell jelölniük egy személyt, aki az egész intézményben felel ezért a funkcióért (megfeleléségi biztos vagy megfelelési vezető).
188. Ha az I. cím alatt meghatározott arányossági elvet figyelembe véve aránytalan lenne olyan személyt kijelölni, aki csak a megfeleléség biztosítási funkció vezetésével van megbízva, a funkció a kockázatkezelési funkció vezetésével is összevonható, avagy azt más rangidős személy (például a jogi terület vezetője) is elláthatja, feltéve, hogy nem merül fel az összevont funkciók közötti érdekkonfliktus.
189. Amegfeleléség biztosítási funkciónak – a megfelelési vezetőt is beleértve – függetlennek kell lennie az általa ellenőrzött üzletágaktól és belső szervezeti egységektől, és kellő hatáskörrel, kompetenciával és erőforrásokkal kell rendelkeznie. Figyelembe véve az I. cím alatt megállapított arányossági kritériumokat, a funkciót segítheti a kockázatkezelésifunkció, illetve a kockázatkezelési funkcióval vagy bármely más megfelelő funkcióval, például a jogi területtel vagy a HR-rel, összevonható

190. A megfeleléség biztosítási funkció munkatársainak kellő tudással, ismeretekkel és tapasztalattal kell rendelkezniük a megfeleléség biztosítással és a releváns eljárásokkal kapcsolatban, és elérhetővé kell tenni számukra a rendszeres képzést.
191. A felügyeleti jogkörrel rendelkező vezető testületnek kell felügyelnie a jól dokumentált megfeleléségi politika végrehajtását, amelyet kommunikálni kell valamennyi munkatárs felé. Az intézményeknek a tevékenységükre vonatkozó jogszabályok és rendeletek változásainak rendszeres értékelését szolgáló eljárást kell kidolgozniuk.
192. A megfeleléség biztosítási funkció tanácsot ad a vezető testület számára az alkalmazandó jogszabályoknak, szabályoknak, rendeleteknek és szabványoknak való megfelelést biztosító intézkedések meghozataláról, valamint értékeli a jogi vagy szabályozási környezet változásainak az intézmény tevékenységeire és megfeleléség biztosítási rendszerére gyakorolt esetleges hatásait.
193. A megfeleléség biztosítási funkciónak biztosítania kell, hogy a megfelelés nyomon követését strukturált és jól meghatározott megfelelés-nyomonkövetési program segítségével végezzék, és hogy a megfeleléségi politikát betartsák. A megfeleléség biztosítási funkció a vezető testületnek számol be, és adott esetben kommunikál a kockázatkezelési funkcióval az intézmény megfeleléségi kockázatáról és annak kezeléséről. A megfeleléség biztosítási funkciónak és a kockázatkezelési funkciónak saját feladatai elvégzése érdekében együtt kell működni, és adott esetben információt kell cserélnie. A a megfeleléség biztosítási funkció megállapításait a vezető testületnek és a kockázatkezelési funkciónak a döntéshozatali folyamatok során figyelembe kell vennie.
194. A jelen iránymutatás 18. szakaszával összhangban a megfeleléség biztosítási funkció a kockázatkezelési funkcióval és a jogi területtel szoros együttműködésben azt is ellenőrzi, hogy az új termékek és új eljárások megfelelnek-e az aktuális jogi keretnek, és adott esetben a jogszabályok, rendeletek és felügyeleti követelmények várható változásainak.
195. Az intézményeknek megfelelő lépéseket kell tenniük a a belső vagy külső tisztességtelen magatartás és a normák megsértése (például belső eljárások megsértése, limitek megszegése) ellen.
196. Az intézményeknek gondoskodniuk kell arról, hogy leányvállalataik és fióktelepeik lépéseket tesznek annak biztosítása érdekében, hogy működésük megfeleljen a helyi törvényeknek és rendeleteknek. Amennyiben a helyi törvények és rendeletek akadályozzák a csoport által alkalmazott szigorúbb eljárásokat és bevezetett megfeleléség biztosítási rendszereket, különösen ha azok nem teszik lehetővé a csoporton belül szervezetek közötti szükséges információk közzétételét és cseréjét, a leányvállalatoknak és fióktelepeknek értesíteniük kell a konszolidáló intézmény megfeleléségi biztosított vagy megfelelési vezetőjét.

22 Belső ellenőrzési funkció

197. Az I. cím alatt meghatározott arányossági kritériumokat figyelembe véve az intézményeknek független és hatékony belső ellenőrzési funkciót kell létrehozniuk, és ki kell jelölniük egy személyt, aki az egész intézmény tekintetében felel ezért a funkcióért. A belső ellenőrzési funkciónak függetlennek kell lennie, és kellő hatáskörrel, kompetenciával és erőforrásokkal kell rendelkeznie. Az intézménynek biztosítania kell különösen, hogy a belső ellenőrzési funkció munkatársainak képzése és a belső ellenőrzési funkció erőforrásai – különösen az ellenőrzési eszközök és a kockázatelemző módszerek – megfeleljenek az intézmény méretének és telephelyeinek, valamint az intézmény üzleti modelljével, tevékenységeivel, kockázati kultúrájával és kockázati étvágyával összefüggő kockázatok jellegének, mértékének és összetettségének.
198. A belső ellenőrzési funkciónak függetlennek kell lennie az auditált tevékenységektől. Ezért a belső ellenőrzési funkció más funkciókkal nem vonható össze.
199. Kockázatalapú megközelítést alkalmazva a belső ellenőrzési funkciónak függetlenül kell vizsgálnia és objektív bizonyosságot nyújtania arról, hogy az intézmény összes tevékenysége és szervezeti egysége, beleértve a kiszervezett tevékenységeket is, megfelelnek az intézmény politikáinak és eljárásainak, valamint a külső követelményeknek. A csoporton belül valamennyi szervezet a belső ellenőrzési funkció hatókörébe tartozik.
200. A belső ellenőrzési funkció nem vehet részt az egyedi belső kontroll politikák, mechanizmusok és eljárások, valamint a kockázati limitek kidolgozásában, kiválasztásában, megállapításában és végrehajtásában. Ez azonban nem akadályozhatja meg az irányítási jogkörrel rendelkező vezető testületet abban, hogy a belső ellenőrzési funkciótól tanácsot kérjen a kockázatokkal, belső kontrollokkal és az alkalmazandó szabályoknak való megfeleléssel kapcsolatos kérdésekben.
201. A belső ellenőrzési funkciónak értékelnie kell, hogy az intézmény 15. szakasz szerinti belső kontroll rendszere egyszerre eredményes és hatékony-e. A belső ellenőrzési funkciónak különösen a következőket kell értékelnie:
- a. az intézmény irányítási rendszerének megfelelősége;
 - b. a létező politikák és eljárások továbbra is megfelelők-e, és megfelelnek-e a jogi és szabályozási követelményeknek, valamint az intézmény kockázati étvágyának és stratégiájának;
 - c. az eljárások az alkalmazandó törvényeknek és rendeleteknek, valamint a vezető testület döntéseinek való megfelelése;
 - d. az eljárásokat helyesen és hatékonyan hajtják-e végre (például az ügyletek megfelelése, a ténylegesen felmerült kockázat mértéke stb.); valamint

- e. a gyakorolt kontrollok, valamint a védelmet biztosító üzletágak és a kockázatkezelési és a megfelelőség biztosítási funkciók által készített beszámolók megfelelősége, minősége és hatékonysága.

202. A belső ellenőrzési funkciónak ellenőriznie kell különösen az intézmény módszereinek és technikáinak megbízhatóságát biztosító folyamatok integritását, valamint a belső modellekben (például kockázati-modellezésben és számviteli mérésekben) használt feltételezéseket és információforrásokat. Értékelnie kell továbbá a kockázat azonosítására és -kockázat értékelésére alkalmazott minőségi eszközök minőségét és használatát, valamint a megtett kockázatmérséklési intézkedéseket.
203. A belső ellenőrzési funkciónak korlátlan, az egész intézményre kiterjedő hozzáféréssel kell rendelkeznie az intézmény összes nyilvántartásához, dokumentumához, információjához és épületéhez. Ennek magában kell foglalnia a vezetői információs rendszerekhez, valamint az összes bizottság és döntéshozó szerv jegyzőkönyveihez való hozzáférést.
204. A belső ellenőrzési funkciónak be kell tartania a nemzeti és nemzetközi szakmaisztenderdeket. Az itt hivatkozott szakmai sztenderdekre példa a Belső Ellenőrök Intézete által megfogalmazott szakmai sztenderdek.
205. A belső ellenőrzési munkát a kockázatalapú megközelítés szerinti ellenőrzési tervvel és részletes ellenőrzési programmal összhangban kell végezni.
206. A belső ellenőrzési tervet évente legalább egyszer, az éves belső ellenőrzési kontrollcélok alapján kell összeállítani. A belső ellenőrzési tervet a vezető testület hagyja jóvá.
207. Az összes ellenőrzési ajánlást a vezetőség megfelelő szintje általi hivatalos nyomon követési eljárásnak kell követnie, hogy ezáltal biztosítsák hatékony és időben történő végrehajtásukat, és az arról történő beszámolást.

VI. cím – Üzletmenet-folytonosság kezelése

208. Az intézményeknek prudens üzletmenet-folytonossági terveket kell készíteniük, annak biztosítása céljából, hogy súlyos üzletviteli fennakadások esetén is képesek legyenek a folyamatos működésre és a veszteségek mérséklése érdekében.
209. Az intézmények külön független üzletmenet-folytonossági funkció is létrehozhatnak, például a kockázatkezelési funkció részeként²⁶.
210. Az intézmények üzleti tevékenysége számos kritikus erőforrásra támaszkodik (például informatikai rendszerek, beleértve a felhőalapú szolgáltatásokat, kommunikációs rendszerek és épületek). Az üzletmenet-folytonosság kezelésének célja a valamely katasztrófából vagy az említett erőforrásokhoz való hozzáférés hosszabb ideig tartó megszakadásából, és ebből következően az intézmény szokásos üzletmenetének zavarából eredő működési, pénzügyi,

²⁶ Lásd még az 575/2013/EU rendelet 312. cikkét.

jogi, reputációs és egyéb lényeges következmények csökkentése. Az ilyen események valószínűségének csökkentése vagy a pénzügyi hatás harmadik felekre (például biztosítás segítségével) történő átruházása érdekében egyéb kockázatkezelési intézkedések is érvényben lehetnek.

211. A prudens üzletmenet-folytonosság kezelési terv kidolgozásához az intézménynek gondosan elemeznie kell a súlyos üzletviteli fennakadásoknak való kitettségét, és belső és/vagy külső adatok és forgatókönyv-elemzés segítségével (mennyiségi és minőségi szempontból) értékelnie kell azok lehetséges hatását. Ennek az elemzésnek az összes üzletágra és belső szervezeti egységre ki kell terjednie, a kockázatkezelési funkciót is beleértve, és figyelembe kell vennie azok egymástól való függését. Az elemzés eredményei hozzájárulnak az intézmény helyreállítási prioritásainak és célkitűzéseinek meghatározásához.

212. A fent említett elemzés alapján az intézménynek a következőket kell elkészítenie:

- a. vészhelyzeti és üzletmenet-folytonossági tervek, amelyek biztosítják, hogy az intézmény megfelelően reagál a vészhelyzetekre, és képes fenntartani legfontosabb üzleti tevékenységeit a szokásos üzletmenetének zavara esetén is; valamint
- b. a kritikus erőforrások helyreállítási tervei, amelyek lehetővé teszik az intézmény számára, hogy megfelelő időn belül visszatérjen rendes üzletmenetéhez. A potenciális üzletviteli fennakadások után fennmaradó kockázatnak összhangban kell lennie az intézmény kockázati étvágyaival.

213. A vészhelyzeti, üzletmenet-folytonossági és helyreállítási terveket dokumentálni kell, és gondosan kell végrehajtani. A dokumentációt az üzletágakon, belső szervezeti egységeken és kockázatkezelési funkción belül elérhetővé kell tenni, valamint fizikailag elkülönített módon és vészhelyzet esetén könnyen hozzáférhető rendszerekben kell tárolni. Gondoskodni kell a megfelelő képzésről. A terveket rendszeresen tesztelni és frissíteni kell. A tesztelés során előforduló kihívásokat vagy hibákat dokumentálni és elemezni kell, majd a terveket ennek megfelelően felül kell vizsgálni.

VII. cím – Átláthatóság

214. A stratégiákat, politikákat és eljárásokat az intézményen belül az összes érintett munkatárs felé kommunikálni szükséges. Az intézmény munkatársainak érteniük kell a kötelezéseikre és felelősségi köreikre vonatkozó politikákat és eljárásokat, és be is kell tartaniuk azokat.

215. Ennek megfelelően a vezető testületnek egyértelmű és következetes módon tájékoztatnia kell az érintett munkatársakat az intézmény stratégiáiról és politikáiról, valamint azok változásairól, legalább a saját feladataik elvégzéséhez szükséges szinten. Ez történhet írásbeli iránymutatások, kézikönyvek segítségével vagy egyéb módokon.

216. Amennyiben a 2013/34/EU irányelv 106. cikkének (2) bekezdése értelmében az illetékes hatóságok arra kötelezik az anyavállalatokat, hogy évente nyilvánosságra hozzák jogi

struktúrájuk és irányításuk, valamint az intézménycsoport szervezeti felépítésének leírását, az információknak a 2013/36/EU irányelvnek²⁷ megfelelően a csoportstruktúrán belüli összes szervezetre ki kell térnie, ország szerinti bontásban.

217. A nyilvánosságra hozott információknak legalább a következőkre kell kiterjedniük:

- a. az intézmények 2013/34/EU irányelvben meghatározott belső szervezetének és a csoportstruktúrának, valamint ezek változásainak az áttekintése, beleértve a fő jelentéstételi útvonalakat és felelősségi köröket;
- b. az előző nyilvánosságra hozatal óta bekövetkezett jelentős változások és a jelentős változás időpontja;
- c. új jogi, irányítási vagy szervezeti struktúrák;
- d. a vezető testület struktúrájára, szervezetére és tagjaira vonatkozó információk, beleértve a tagok számát és a függetlennek minősülő tagok számát, meghatározva a vezető testület egyes tagjainak nemét és megbízatásuk időtartamát;
- e. a vezető testület legfontosabb felelősségi körei;
- f. a felügyeleti jogkörrel rendelkező vezető testület bizottságainak felsorolása és azok összetétele;
- g. az intézményekre és a vezető testületre vonatkozó, az érdekkonfliktusok kezelését célzó politika áttekintése;
- h. a belső ellenőrzési rendszer áttekintése; valamint
- i. az üzletmenetfolytonosság-kezelési rendszer áttekintése.

I. melléklet – A belső irányítási politika kidolgozásakor figyelembe veendő szempontok

A III. címmel összhangban az intézményeknek a belső irányítási politikák és intézkedések dokumentálásakor a következő szempontokat kell megfontolniuk:

²⁷ Az Európai Parlament és a Tanács 2013/34/EU irányelve (2013. június 26.) a meghatározott típusú vállalkozások éves pénzügyi kimutatásairól, összevont (konszolidált) éves pénzügyi kimutatásairól és a kapcsolódó beszámolókról, a 2006/43/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 78/660/EGK és a 83/349/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 182, 2013.6.29., 19. o.).

1. Részvényesi struktúra
2. Amennyiben releváns az intézménycsoport struktúrája (jogi és funkcionális struktúra)
3. A vezető testület összetétele és működése
 - a) kiválasztási szempontok
 - b) szám, megbízatás időtartama, rotálás, életkor
 - c) a vezető testület független tagjai
 - d) a vezető testület ügyvezető tagjai
 - e) a vezető testület nem ügyvezető tagjai
 - f) amennyiben releváns a belső feladatmegosztás
4. Irányítási struktúra és szervezeti ábra amennyiben releváns a csoportra gyakorolt hatással)
 - a) szakbizottságok
 - i. összetétel
 - ii. működés
 - b) amennyiben van, ügyvezető bizottság
 - i. összetétel
 - ii. működés
5. Kulcsfontosságú funkciót ellátó személyek
 - a) a kockázatkezelési funkció vezetője
 - b) a megfelelési biztosítási funkció vezetője
 - c) a belső ellenőrzési funkció vezetője
 - d) pénzügyi igazgató
 - e) egyéb kulcsfontosságú funkciót ellátó személyek
6. Belső kontroll rendszer
 - a) az egyes feladatkörök leírása, a hozzá tartozó szervezetet, erőforrásokat, kompetenciát és hatáskört is beleértve
 - b) a kockázatkezelési rendszer leírása, a kockázati stratégiát is beleértve
7. Szervezeti struktúra (amennyiben releváns, a csoportra gyakorolt hatással)
 - a) működési struktúra, üzletágak, valamint a hatáskörök és felelősségi körök elosztása
 - b) kiszervezés
 - c) termékek és szolgáltatások köre
 - d) a tevékenység területi hatálya
 - e) szabad szolgáltatásnyújtás
 - f) fióktelepek
 - g) leányvállalatok, közös vállalkozások stb.

- h) offshore központok használata
- 8. Magatartási és viselkedési kódex (amennyiben releváns, a csoportra gyakorolt hatással)
 - a) stratégiai célkitűzések és vállalati értékek
 - b) belső kódexek és szabályzatok, megelőzési politika
 - c) az érdekkonfliktusok kezelését célzó politika
 - d) visszaélések bejelentése
- 9. A belső irányítási politika státusza, dátummal
 - a) fejlesztés
 - b) legutóbbi módosítás
 - c) legutóbbi értékelés
 - d) a vezető testület általi jóváhagyás